PODPIS ZAUFANY
AGNIESZKA EWA
RABIEGA
12.03.2026 13:51:22 GMT+1
Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec w obrębie geodezyjnym Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka

Wykonał: mgr inż. arch. Agnieszka Rabiega

Susiec, 2024 rok

Oświadczam jako autorka i kierująca zespołem autorskim dokumentu *„Prognoza oddziaływania na środowisko do* zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec w obrębie geodezyjnym Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka*”,* że ukończyłam jednolite studia magisterskie i posiadam minimum 5 letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy o oddziaływaniu na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu minimum 5 prognoz o oddziaływaniu na środowisko.

mgr inż. arch. Agnieszka Rabiega

1. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest określenie skutków wpływu na środowisko sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec w obrębie geodezyjnym **Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka.** Rada Gminy Susiec Nr XXXI/293/2023 z dnia 19 września 2023 r. w sprawie przystąpienia o sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec w obrębie geodezyjnym Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka - z przeznaczeniem pod:

1) **MN-U**– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
2) **L** – teren lasu;
3) **KDD** – teren drogi dojazdowej,
4) **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;

Opracowana prognoza spełnia wymogi określone w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 03.10.2008r (Dz.U z 2023, poz. 1094, ze zm.). Celem prognozy jest ocena potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą mieć miejsce w przypadku realizacji rozwiązań i ustaleń projektu zmiany planu.
Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 w/w ustawy rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu obejmujące w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 w/w ustawy oraz stanowisko odnośnie zakresu prognozy i stopnia szczegółowości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim.

Celem prognozy jest identyfikacja negatywnych, w tym potencjalnie znaczących oddziaływań na środowisko, które mogą być efektem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz jego integralność, wynikających z przeznaczenia terenów pod określone funkcje i przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

2. Podstawa opracowania.

- Ustawa z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U z 2023 r.. poz. 977, ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 54)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U 2023 r. poz. 1094, ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1587, ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1336, ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1478, ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2024, poz. 82)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011r Nr 25 poz 133)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 01.10.2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U z 2012. poz.1109).

3. Zakres opracowania

Prognoza jest opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 i art.52 ust.1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza zawiera:

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:
a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji istaleń projektowanego dokumentu,
b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji
d) projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (dz. U. 2023, poz. 1336, ze zm.),
e) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
f) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia:
a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

4. Powiązania projektu zmiany planu Gminy Susiec z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi

4.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego

UCHWAŁA NR XI/162/2015 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO z dnia 30 *października 2015* r. **w *sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego*** *została opublikowana w dzienniku Urzędowym Województwa lubelskiego z 2015r. pod poz.5441. Wypełniając określone funkcje planu zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalony dokument wskazuje narzędzia jego wdrażania w odniesieniu do poszczególnych użytkowników przestrzeni oraz podmiotów mających wpływ na jej kształtowanie. Do głównych adresatów PZPWL należą m.* ***in. samorządy lokalne w zakresie uwzględnienia ustaleń PZPWL w lokalnych dokumentach planistycznych, zapewnienia przestrzennych warunków dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, uwzględnienia krajowych i regionalnych przesłanek dla rozwoju lokalnego (rekomendacje sektorowe),przestrzennej identyfikacji obszarów funkcjonalnych.***

Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2023, poz. 977, ze zm.)* plan zagospodarowania przestrzennego województwa **jest wiążący** dla lokalnych dokumentów planistycznych, tj.:

— w zakresie zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
— w odniesieniu do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy (mpzp) –w zakresie zadań samorządu województwa.

Jako **elementy obligatoryjne ustaleń *PZPWL*** (zapewniające realizację celu wiodącego i celów szczegółowych rozwoju przestrzennego województwa) wymagające uwzględnienia w suikzp, wskazuje się:
w wymiarze ogólnym:

— ***zasady ogólne i szczegółowe*** określające nadrzędność funkcji i warunki kształtowania elementów struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa,
— ***kierunki działań***, stanowiące katalog skoordynowanych (usystematyzowanych) przedsięwzięć (działań) zapewniających lub sprzyjających realizacji celów rozwojowych sfer zagospodarowania i obszarów funkcjonalnych,

w wymiarze szczegółowym:

— ***przestrzenne warunki*** realizacji regionalnej polityki rozwoju określające sposób realizacji oraz miejsce lub preferencje dla lokalizacji działania w przestrzeni,
— ***inwestycje celu publicznego*** o znaczeniu ponadlokalnym.

Jako **elementy fakultatywne *PZPWL*** (wynikające z funkcji kreacyjnej *Planu*) wskazuje się do uwzględnienia w studiach gmin:

— ***rekomendacje*** dla podmiotów realizujących politykę przestrzenną w regionie, jako działania uzupełniające w ramach przyjętych kierunków działań oraz propozycje rozwiązań przestrzennych.

W odniesieniu do mpzp, jako elementy obligatoryjne, wskazuje się zadania samorządu województwa obejmujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Polityka zagospodarowania przestrzennego określona w *PZPWL* podporządkowana jest **ustrojowej zasadzie zrównoważonego rozwoju** rozumianego jako taki rozwój społeczno -gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Zasada ta oraz wynikające z niej wiodące zasady rozwoju i planowania przestrzennego określone w dokumentach nadrzędnych i przepisach prawa obowiązują wszystkich użytkowników przestrzeni i są podstawą kształtowania ładu przestrzennego zapewniającego utrzymanie właściwych relacji estetycznych i funkcjonalnych zarówno pomiędzy różnymi sposobami zagospodarowania terenów zurbanizowanych, jak i w relacjach pomiędzy układem przyrodniczym i antropogenicznym. Wymaga to konsekwentnego harmonizowania zagospodarowania w układach regionalnych i lokalnych województwa.

Zasady wiodące:

— zasada **racjonalności** – oznacza uwzględnienie korzyści społecznych, gospodarczych i przestrzennych w długim okresie czasu,
— zasada **oszczędnego gospodarowania terenami** – preferencji regeneracji (odnowy) obszarów zabudowy nad nowymi terenami inwestycyjnymi – oznacza intensyfikację procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych, tak aby minimalizować ekspansję zabudowy na nowe tereny,
— zasada **przezorności ekologicznej** – oznacza stosowanie wszelkich możliwych środków zapobiegawczych w sytuacjach, gdy nie jest w pełni rozpoznany negatywny wpływ sposobu zagospodarowania na środowisko,
— zasada **kompensacji ekologicznej** – polega na takim zarządzaniu przestrzenią, aby zachować równowagę przyrodniczą i wyrównywać szkody w środowisku wynikające z rozwoju przestrzennego, wzrostu poziomu urbanizacji i inwestycji niezbędnych ze względów społeczno – gospodarczych, a pozbawionych alternatywy neutralnej przyrodniczo,

— zasada **minimalizowania kolizji i konfliktów przestrzennych** – polega na wyborze rozwiązań neutralnych przyrodniczo, a w przypadku ich braku rozwiązań najmniej kolizyjnych,
— zasada **partycypacji społecznej** – polega na wykorzystaniu aktywności środowisk posiadających zróżnicowane cele rozwoju dla określenia racjonalnych kierunków rozwoju przestrzennego.
— zasada **wieloszczeblowego zarządzania i integracji działań** – polega na podejmowaniu skoordynowanych działań i inwestycji prorozwojowych realizowanych przez różne podmioty w celu zapewnienia ich komplementarności.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego, uwzględniając stan zagospodarowania, naturalny potencjał oraz potrzebę ukierunkowania działań dla rozwoju funkcji wiodących wyodrębnia się trzy rodzaje obszarów:

— rozwoju i koncentracji funkcji społeczno-gospodarczych oraz wzmacniania powiązań komunikacyjnych,
— *nadrzędnej funkcji przyrodniczej,*
— rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

4.2. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. (Uchwała Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r.)

Większość obszaru Gminy Susiec zalicza się do obszarów o nadrzędnej funkcji przyrodniczej.

W jej granicach znajdują się w całości lub w części obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody: obszary NATURA 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLB060012 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej, dwa parki krajobrazowe: Krasnobrodzki Park Krajobrazowy z otuliną, Park Krajobrazowy Puszczy

Solskiej z otuliną oraz trzy rezerwaty przyrody: „Czartowe Pole", „Nad Tanwią" i „Nowiny". Gmina Susiec Gmina Susiec położona jest w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym 21K - Południoworoztoczańskim, który jest elementem Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET -PL, części składowej ECONET EUROPA**.** Według systemu korytarzy naturowych (wg W. Jędrzejewskiego z zespołem 2012) Gmina Susiec położona jest w krajowym Korytarzu Południowo-Centralnym (KPdC) w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2Lasy Roztoczańskie. Korytarze ekologiczne nie są formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Szczególne znaczenie z punktu widzenia zakresu merytorycznego projektu dokumentu, dla którego opracowywana jest prognoza skutków środowiskowych mają zasady dla sektora osadnictwa (szczególnie *zasada harmonizowania układów osadniczych z siecią ekologiczną*), dla środowiska przyrodniczego oraz obronności i bezpieczeństwa publicznego (*Wprowadzanie ograniczeń w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu na obszarach zagrożonych powodzią. Preferowanie możliwie najmniej inwazyjnych w środowisko rozwiązań przestrzennych służących ochronie przed powodzią. Zachowanie drożności fluwialnej dolin dla zapewnienia naturalnego spływu wód wezbraniowych.*

Zadania i inwestycje celu publicznego.

- szerokopasmowa sieć Polski wschodniej - obszar całej Gminy, (Podmiot odpowiedzialny: Departament Gospodarki i Innowacji UMWL Zadanie inwestycyjne umieszczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2029),
- modernizacja linii kolejowej nr 69 Rejowiec - Hrebenne - lina kolejowa w granicach jej działek ewidencyjnych.
- budowa linii 400 kV Chełm - Mokre - Jarosław - przebieg trasy we wschodniej części Gminy.
- budowa trasy rowerowej w Polsce Wschodniej (Podmiot odpowiedzialny: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie, Zadanie inwestycyjne umieszczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2029).
- tworzenie i rozwój sieci współpracy centrów obsługi inwestora (podmiot odpowiedzialny: Departament Gospodarki i Innowacji- obszar województwa, Zadania inwestycyjne umieszczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2029

Za cel generalny „Strategii Rozwoju Gminy Susiec na lata 2008 – 2020" uznano: Osiąganie zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych gminy. Należy zauważyć, iż cel generalny składa się z dwóch zasadniczych części:I część– opisu pożądanego stanu, do jakiego należy dążyć realizując założenia dokumentu (zrównoważony rozwój społeczno -gospodarczy); II część – wskazanie metody czy też drogi dojścia do tego stanu (rozwój kapitału ludzkiego oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy).
Cel generalny opiera się na czterech wybranych priorytetach rozwoju (nazywanych inaczej celami strategicznymi) wynikających ze wskazania najbardziej znaczących słabych i mocnych stron oraz aspiracji rozwojowych gminy, uwzględniających wyzwania przyszłości. Są to następujące priorytety:
Priorytet I: Aktywizacja i wszechstronny rozwój mieszkańców gminy;
Priorytet II: Rozbudowa infrastruktury podnoszącej atrakcyjność i konkurencyjność gminy;
Priorytet III: Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych gminy;
Priorytet IV: Aktywizacja gospodarcza gminy poprzez wykorzystanie walorów turystycznych.
Z przeprowadzonej analizy celów i priorytetów rozwoju określonych dla Gminy Susiec w „Strategii Rozwoju Gminy Susiec na lata 2008 – 2020" oraz ustaleń projektu planu wynika, że projektowane przeznaczenie terenu jest zgodne z celami i priorytetami rozwojowymi nakreślonymi na szczeblu wojewódzkim do roku 2020.

- Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec„ było kilkakrotnie zmieniane. Zmiany dotyczyły przeznaczenia terenów otwartych pod funkcje budowlane lub zmiany funkcji budowlanej. Obowiązujące Studium przyjęte uchwałą nr XXIII/209/2018 Rady Gminy Susiec z dnia 22 marca 2018 roku, zostało aktualizowane, obejmuje ustalenia wiążące sformułowane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (2015) omówione w pkt.1.2.1. oraz aktualne dane środowiskowe.
- *Z przeprowadzonej analizy uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego określonych dla Gminy Susiec w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec" (2018) oraz ustaleń projektu planu wynika, że projektowane przeznaczenie terenu jest zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi oraz kierunkami rozwojowymi nakreślonymi bezterminowo na szczeblu gminnym.*

Dla Gminy Susiec w jej granicach administracyjnych zostało wykonane opracowanie p.n. „Ekofizjografia gminy Susiec Opracowanie podstawowe" w 2011 r., Ekofizjografia zawiera charakterystykę elementów środowiska, identyfikacje wzorca ekologicznego terenów (przyrodnicze obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody system przyrodniczy gminy), identyfikacje obszarów problemowych oraz określa zasady polityki przestrzenno-gospodarczej i zasady korzystania z zasobów środowiska dla jej realizacji. W 2012 roku została wykonana „Ekofizjografia problemowa" do zmiany planu w obrębie geodezyjnym: Ciotusza Nowa, Ciotusza Stara, Łosiniec, Majdan Sopocki, Nowiny, Oseredek, Susiec, Wólka Łosieniecka, Zawadki.

Z przeprowadzonej analizy uwarunkowań środowiskowych rozwoju przestrzennego zidentyfikowanych i zdefiniowanych dla Gminy Susiec w „Ekofizjografi Gminy Susiec. Opracowanie podstawowe" (2011 r.), oraz ustaleń projektu planu wynika, że projektowane przeznaczenie terenu jest zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został przyjęty uchwałą Rady Gminy Susiec Nr X/101/2016 z dnia 6 czerwca 2016 roku . Identyfikuje uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne rozwoju społeczno- gospodarczego terenów oraz określa wizję , cele strategiczne i cele szczegółowe, działania oraz wskaźniki monitorowania.
Celem Planu jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych na obszarze Gminy Susiec, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wraz z ekonomiczno-ekologiczną oceną ich efektywności.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Susiec ma na celu przeprowadzenie analizy możliwych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, których wdrożenie będzie skutkować zmianą dotychczasowej struktury stosowanych nośników energetycznych, a przy tym zmniejszeniem finalnego zużycia energii na terenie Gminy. Konsekwencją planowanych działań będzie stopniowe zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.
Głównymi celami prowadzenia gospodarki niskoemisyjnej określonymi w dokumencie są: poprawa jakości

powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych, związanej ze spalaniem paliw na terenie Gminy Susiec, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcja poziomu zużytej energii finalnej na terenie Gminy Susiec. Powyższe cele zostaną osiągnięte głównie dzięki realizacji celów operacyjnych.
Celem strategicznym na rok 2020 jest Główny cel Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Susiec: poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz podniesienie efektywności energetycznej w Gminie i wkład w osiągnięcie celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020 tj. ograniczenie poziomu emisji dwutlenku węgla o minimum 10%.

Z przeprowadzonej analizy celów gospodarki niskoemisyjnej określonymi dla Gminy Susiec w wymienionym dokumencie oraz ustaleń projektu planu wynika, że projektowane przeznaczenie terenu oraz ustalenia dot. wykorzystania nośników energii cieplnej wpisują się w cel strategiczny określony na poziomie gminnym na rok 2020 (poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji dwutlenku węgla-dopuszczenie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych , z wyłączeniem energii wiatru).
Z przeprowadzonej analizy zasad polityki przestrzennej określonych dla Gminy Susiec w PZPWL 2015 oraz ustaleń projektu planu wynika, że projektowane przeznaczenie terenu jest zgodne z kierunkami i zasadami polityki przestrzennej nakreślonymi na szczeblu wojewódzkim.

5. Inwentaryzacja istniejących warunków ekologicznych

Położenie fizyczno-geograficzne, Rzeźba, Geomorfologia.
Według podziału fizjograficznego Lubelszczyzny (wg J. Kondrackiego) Gmina Susiec leży w dwóch prowincjach fizyczno-geograficznych: w prowincji Wyżyn Polskich, Podprowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, w makroregionie Roztocze, na pograniczu mezoregionu Roztocze Środkowe i mezoregionu Roztocze Wschodnie (granica pomiędzy Roztoczem Środkowym a Roztoczem Wschodnim przebiega doliną Tanwi oraz obniżeniem Narol- Bełżec) oraz w prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem, podprowincja Północne Podkarpacie, makroregion Kotlina Sandomierska, mezoregion Równina Biłgorajska.
Zróżnicowanie geologiczne obszaru Gminy Susiec doprowadziło do wykształcenia się różnych typów rzeźby. Rzeźba obszaru objętego granicami Gminy Susiec jest ona monotonna na terenie Kotliny Sandomierskiej natomiast bardzo żywa -charakteryzująca się różnorodnością form- na terenie Roztocza. Sprawia to, że część roztoczańska Gminy jest atrakcyjniejsza krajobrazowo. Są to również tereny atrakcyjne dla osadnictwa i rolnictwa, wrażliwe jednak na erozję.
W rzeźbie i w krajobrazie obszaru Gminy Susiec wyróżnia się: przełomowe odcinki rzek spływających z Roztocza w kierunku południowo-wschodnim tj. Tanwi i jej dopływu-Sopotu (rezerwaty krajobrazowe „Nad Tanwia" i „Czartowe Pole"); fragmenty zrównań wierzchowinowych średnich (310-320m n.p.m.) oraz wyższych (340 -350 m n.p.m.) ścinających utwory kredowe; wzgórza ostańcowe wznoszące się ponad poziomy wierzchowinowe, z czapami zachowanych utworów trzeciorzędowych; suche doliny w różnych fazach rozwoju rozcinające wierzchowiny (linie spływu wód opadowych i roztopowych, rynny spływu mas chłodnego powietrza z wierzchowin, ciągi przemieszczania się biocenoz) oraz wąwozy w początkowej fazie rozwoju; krawędzie dolin i stoki wierzchowinowe; mikroformy typu obrywisk i osuwisk lessowych, studzienek, kotłów sufozyjnych, leji, stożków napływowych i inne formy związane ze współczesną erozją wodną; antropogeniczne formy urzeźbienia min. wąwozy drogowe, miedze typu krawędzi, nasypy drogowe, obwałowania przeciwpowodziowe, stawy, rowy melioracyjne, liczne wyrobiska stokowo-wgłębne po eksploatacji surowców.
Szczegółowe informacje o położeniu fizyczno-geograficznym, rzeźbie, geomorfologi zawarte są w opracowania p.n. „Ekofizjografia Podstawowa Gminy Susiec (2011 r.).

Warunki klimatyczne.
Pod względem klimatycznym Roztocze wyodrębnia się od przyległych obszarów tj. Kotliny Sandomierskiej i Wyżyny Lubelskiej. Roztocze jest obszarem uprzywilejowanym w tym względzie- występują tutaj najwyższe w skali całego kraju wartości usłonecznienia. Cechą niekorzystną są znaczne prędkości wiatrów na wierzchowinach, zwłaszcza w okresie zimowym oraz częste występowanie burz zwłaszcza w lipcu. Przez teren Gminy przebiega szlak gradowy - około 20 % wszystkich burz stanowią burze gradowe. Latem przeważają wiatry z kierunku zachodniego, zimą z kierunku wschodniego.

Warunki klimatyczne są modyfikowane lokalnymi warunkami fizjograficznymi; rzeźbą terenu, głębokością zwierciadła wód gruntowych, obecnością wód powierzchniowych, szatą roślinną, rodzajem podłoża oraz zagospodarowaniem terenu. Duże deniwelacje terenu, duże kompleksy leśne, wody powierzchniowe powodują kształtowanie się swoistych mikroklimatów. Niekorzystne warunki mikroklimatyczne występują w dolinach rzecznych i zagłębieniach terenu ze względu na częste zjawisko inwersji termicznej (grawitacyjny spływ chłodnego powietrza ze stoków w kierunku dolin), częstsze przymrozki i mgły, słabe warunki przewietrzania. Duże kompleksy leśne i tereny je otaczające mają bardzo korzystny mikroklimat ze względu na łagodzenie ekstremalnych temperatur, osłabianie prędkości wiatrów, utrzymywanie dużej wilgotności względnej powietrza, zacienienie, łagodzenie spływów powierzchniowych wód opadowych itp.
Najkorzystniejsze warunki mikroklimatyczne z punktu widzenia gospodarki i osadnictwa mają obszary wierzchowinowe oraz południowe i zachodnie stoki wyniesień. Dla osadnictwa, pod względem topoklimatu i mikroklimatu najkorzystniejsze są obszary wierzchowinowe, zwłaszcza w sąsiedztwie kompleksów leśnych (bioklimat leśny) oraz południowe zbocza. Niekorzystne dla osadnictwa topoklimatu występują w dolinach rzek i innych obniżeniach terenu (inwersje termiczne, mgły, mrozowiska, słaba wentylacja, gromadzenie się zanieczyszczeń, zalewanie den dolin w trakcie intensywnych roztopów lub ulew) oraz na północnych i północno-wschodnich zboczach dolin i wąwozów (mniejsze nasłonecznienie, niższe temperatury). Warunki klimatyczne i mikroklimatyczne mają istotne znaczenia nie tylko dla komfortu bytowania człowieka, rozwoju określonych biocenoz naturalnych, ale i na warunki eksploatacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
Zmiany klimatyczne wywołane ocieplaniem się klimatu generują zmiany związane ze wzrostem temperatury i nasłonecznienia, zwiększeniem ilości opadów i wilgotności w miesiącach zimowych, a także częstsze występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak silne wiatry, huragany, intensywne opady. Częstsze i silniejsze wiatry, w tym pojawiające się huragany mogą powodować wzrost liczby katastrof budowlanych, w tym min. zrywanie dachów budynków i niszczenie innych elementów domów. Powodzie oraz miejscowe podtopienia w ekstremalnych przypadkach mogą powodować niszczenie całych budynków.

Walory przyrody ożywionej, Flora, Fauna.

Zróżnicowanie geobotaniczne i przyrodniczo-leśne w obszarze Gminy Susiec jest pochodną zróżnicowania litologicznego, hydrologicznego i klimatycznego. Gmina Susiec charakteryzuje się wysoką bioróżnorodnością na poziomie siedliskowym, ekosystemowym i gatunkowym oraz walorami przyrodniczymi rangi wspólnotowej. W oparciu o zidentyfikowane i udokumentowane ostoje ptasie IBA): PL111 Roztocze oraz PL110 Puszcza Solska (*Ostoje ptaków IBA (Important Bird Areas) to miejsca wyróżniające się z otoczenia tym, że występują tam ptaki szczególnie cenne, lub tym, że jest to obszar wyjątkowo licznie zasiedlany przez ptaki. Ostoje ptaków wskazują, gdzie znajdują się miejsca kluczowe dla ochrony ptaków*) dla ochrony gatunków ptaków o znaczeniu wspólnotowym wraz z ich siedliskami wyznaczono obszary Natura 2000: PLB060012 Roztocze i PLB060008 Puszcza Solska, natomiast dla ochrony gatunków innych niż ptaki oraz siedlisk wyznaczono obszar Natura 2000 PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej.

Zasoby przyrody żywej i funkcje ekologiczne są chronione również w obszarze trzech rezerwatów przyrody („Czartowe Pole", „Nad Tanwią" i „Nowiny") oraz w dwóch parkach krajobrazowych (Krasnobrodzki Park Krajobrazowy oraz Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej). Poza obszarami przyrodniczymi pozostają zaledwie trzy małe enklawy w Oseredku, Suścu i Maziłach. Ponadto, na terenie Gminy Susiec została wyznaczona ostoja głuszca gatunku wpisanego do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt Zagrożonych Wyginięciem. Ostoja znajduje się na terenie Nadleśnictwa Józefów i jest chroniona w ramach gospodarki leśnej (plan urządzenia lasów, program ochrony przyrody).

Gmina Susiec leży w strefie przyrodniczych obszarów funkcjonalnych zidentyfikowanych w ramach systemu ECONET PL oraz w jednym z głównych krajowych korytarzy ekologicznych (Jędrzejewski z zespołem 2012r.).

W aktualnym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennnego Gminy Susiec (2018 r.) zidentyfikowano i opisano system przyrodniczy Gminy Susiec z uwzględnieniem ragi ekologicznej terenów i form ochrony, obejmujący tereny będące miejscami stałego bytowania i rozrodu gatunków oraz trasy migracyjne.

Walory przyrody nieożywionej.

Podstawowym walorem przyrody nieożywionej wyróżniającym teren Gminy jest unikatowy w skali kraju i prawdopodobnie Europy, fragment granicy geologicznej pomiędzy fałdową Europą Zachodnią i płytową Europą Wschodnią, wyraźnie czytelnej w krajobrazie, jako krawędź południowo-zachodnia Roztocza, na 50 kilometrowym odcinku od Frampola do Płazowa. W Gminie Susiec krawędź ma charakter strefy, na którą składają się:

próg, którym opada wierzchowina Roztocza (krawędź wewnętrzna, pas obniżeń o szerokości 1,5 - 3km) oraz łańcuch wzgórz zewnętrznych, oddzielających obniżenie od Równiny Biłgorajskiej (Wzgórza Nowińskie).

Równie wyjątkowymi są wzgórza ostańcowe wzdłuż krawędzi wewnętrznej, przełomy rzek roztoczańskich przez strefę krawędziową Roztocza z odsłoniętymi progami skalistym w dnie, chronione w rezerwatach krajobrazowych "Czartowe Pole" i "Nad Tanwią", wodospad na rzece Jeleń dopływie Tanwi chroniony, jako pomnik przyrody oraz liczne obszary źródliskowe o znaczących wypływach dla zasilania rzek i efektownych niszach źródliskowych.

Niewątpliwym walorem przyrody nieożywionej jest duża zasobność i dobra jakość wód podziemnych oraz korzystny dla osadnictwa, rolnictwa i rekreacji klimat roztoczańskiej części Gminy.

Jednym z głównych obiektów geologicznych jest Kamieniołom w Nowinach zlokalizowany na pd.wsch. zboczu Krzyżowej Góry, 200 m od drogi Józefów - Susiec. Wyrobisko mioceńskich wapieni organodetrytycznych i piaskowców kwarcowych otoczone jest lasem sosnowym. Kamieniołom ma ok. 200 m długości i kilkanaście m wysokości. W kamieniołomie przez szereg lat prowadzona była eksploatacja wapienia, a w okresie II Wojny Światowej kamień wydobywali więźniowie pobliskiego obozu w Błudku. Obecnie wyrobisko jest miejscem odwiedzanym przez turystów oraz terenem gier paintballowych.

Duże walory przyrodniczo- krajobrazowe posiada wzgórze „Kościółek'' położone przy ujściu Jelenia do Tanwi, porośnięte starodrzewem jodłowo-sosnowym ponad 150-letnimi okazami jodeł i sosen oraz cennym, i zbiorowiskami olsowymi otaczającymi wzgórze. Na wzgórzu znajduje się pomnik oraz krzyże drewniany i kamienny upamiętniające walki partyzanckie w czasie II wojny światowej.

7,95 ha obejmujące oddz. 280b leśnictwa Karczmiska, Obręb Józefów, Nadleśnictwo Józefów.

Na terenie Gminy Susiec występują liczne geostanowiska (rejestr PIG): Czartowe Pole; Kamieniołom w Nowinach - wapienie miocenu; Koryto meandrowe Sopotu w Nowinach. (karta 002256 w CRGP); Koryto meandrowe Tanwi w Rebizantach; Odsłonięcie iłów krakowieckich w wąwozie rzeki Sopot; Odsłonięcie piasków eolicznych w wale wydmowym w Hamerni; Odsłonięcie piasków miocenu w Oseredku; Progi skalne - wodospady (szumy) Tanwi w Rebizantach; Progi skalne - wodospady Jelenia w Suścu; Progi skalne - wodospady Sopotu w Hamerni; Progi skalne - wodospady Sopotu w Nowinach 1; Progi skalne - wodospady w korycie Potoku Łosinieckiego w Rybnicy; Szumy na Tanwi; Torfowisko Malcowe Bagno w Kunkach; Torfowisko Nowin; Torfowisko wysokie w Hamerni koło Józefowa; Utwory wodnolodowcowe koło Paar; Wodospad Jelenia; Wydma w Kunkach; Źródlisko Jelenia Morskie Oko w Suścu; Źródlisko Jelenia w Suścu – Skwarkach; Źródlisko Potoku Łosinieckiego w Kolonii Świdry; Źródlisko Potoku Łosinieckiego w Zawadkach; Źródlisko Potoku Łosinieckiego w Łosińcu - Kniaziach; Źródlisko Sopotu Trupie Wody w Majdanie Sopockim; Źródlisko Sopotu w Majdanie Sopockim; Źródło Jelenia. Dane uzyskane z Centralnego Rejestru Geostanowisk Polski (Państwowy Instytut Geologiczny) http://geostanowiska.pgi.gov.pl/gsapp_v2/SearchResult.aspx stan na 10.02.2017r.
Gmina Susiec z uwagi na liczne bogactwo geostanowisk wchodzi w skład projektowanego Geoparku „Kamienny Las na Roztoczy" oraz w skład projektu pn. „Szlak geoturystyczny Roztocza Środkowego" (*długość szlaku wynosi 68 km*). Przebieg szlaku wytyczono, przyjmując jako priorytet walory geologiczne wybranych miejsc, jednocześnie dążąc do optymalnego wyeksponowania walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych Roztocza Środkowego.

5.1. Opis funkcji ekologicznych

Opis funkcji ekologicznych w obszarze Gminy Susiec obejmuje rozpoznanie struktury przyrodniczej obszaru oraz funkcji ekologicznej z uwzględnieniem systemu przyrodniczego gminy , przyrodniczych obszarów funkcjonalnych wyodrębnionych w systemie krajowym ECONET PL oraz wyodrębnionych krajowych głównych korytarzy ekologicznych (wg Jędrzejewskiego z zespołem 2012r.)
Znajomość **wzorca ekologicznego terenu** (poziom referencyjny) oraz zakresu i sposobu ochrony jest szczególnie ważna przy podejmowaniu decyzji urbanistycznych i innych kształtujących strukturę przestrzenną i społeczno-gospodarczą gminy. Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego (2015r.) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wyodrębniać elementy systemu przyrodniczego i ustalać zasady ochrony planistycznej. Z praktyki wynika, że nie jest to wystarczające podejście. System przyrodniczy jest rozumiany jako układ ciągów siedlisk o charakterze naturalnym o zróżnicowanych funkcjach

ekologicznych (obszar węzłowy, węzeł ekologiczny, korytarz ekologiczny, mikrowęzeł ekologiczny itp.). **Wzorzec ekologiczny terenu jest pojęciem szerszym niż tradycyjnie rozumiany system przyrodniczy gminy. Obejmuje również żerowiska, miejsca koncentracji gatunków na przelotach (np. sejmiki bocianie, pierzowiska itp.).** Przykładowo, rozległe tereny agrocenoz nie są terenami o dominującej funkcji ekologicznej, a tym samym elementem systemu przyrodniczego (ciągi siedlisk przyrodniczych stanowiących miejsca bytowania i rozrodu, trasy migracyjne), ale mogą być natomiast bardzo ważnym żerowiskiem ptaków szponiastych, w szczególności orlików krzykliwych. Są też miejscem bytowania i rozrodu gatunków typowo polnych (np. ortolan, gąsiorek). **Ważne jest aby przed decyzją o zmianie funkcji terenu na budowlaną lub funkcji ustalonej obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego na inną , ustalić jakie funkcje ekologiczne teren pełni i jak to wpłynie na funkcjonowanie biocenoz w otoczeniu. Szczególną uwagę w toku prac planistycznych i procedur administracyjnych należy zwracać na śródpolne mokradła, oczka wodne i nieużytki, które są miejscami przetrwalnikowymi, często bardzo rzadkich gatunków. W każdym przypadku zmiany funkcji terenu należy rozważyć jaką konkretną funkcję ekologiczną teren pełni: miejsce rozrodu i stałego bytowania, żerowisko, trasa migracyjna sezonowa lub dobowa itp. Struktura przyrodnicza gminy jest zdeterminowana przez strukturę użytkowania gruntów. Grunty orne zajmują jedynie 36,9% powierzchni gminy. W ich obszarze dominują agrocenozy drobnoprzestrzenne pól uprawnych z miedzami i enklawami zakrzaczeń śródpolnych, z pojedynczymi skarpami i wąwozami, wśród których spotyka się fragmenty biocenoz kserotemicznych. Biocenozy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym /lasy, użytki zielone, wody/ występują na 59,9 % powierzchni Gminy Susiec, tym lasy obejmują 55,6% pow. gminy i mają na przeważającym obszarze charakter puszczański.**
Stan zachowania fitocenooz i zoocenoz jest bardzo dobry i dobry, kwalifikujący się do ochrony w ramach unijnego i krajowego systemu obszarów chronionych: ostoje NATURA 2000 (PLB060008 Puszcza Solska,PLB0600122 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej), rezerwaty przyrody ("Czartowe Pole", „Nad Tanwią", „Nowiny"), parki krajobrazowe (Puszczy Solskiej, Krasnobrodzki), projektowany Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Roztocze i Puszcza Solska". Do najcenniejszych należą ekosystemy leśne oraz wodnotorfowiskowe.
Pomimo dobrego zachowania zasobów wskazana jest renaturyzacja np. zbiorowisk roślinnych dolin rzecznych lub kompensacji utraconych walorów na wskutek wylesienia terenu i intensywnego użytkowania rolniczego oraz zmian stosunków wodnych w dolinach rzek na wskutek regulacji rzeki i melioracji.
Struktura przyrodnicza gminy w latach 2007-2017 nie uległa istotnym przemianom. Występuje jednak zjawisko sukcesji naturalnej w obrębie wyłączonych z uprawy gruntów rolnych oraz w obrębie terenów zmeliorowanych w dolinach rzek ze względu na brak, prawie od 20 lat konserwacji rowów melioracyjnych (renaturyzacja stosunków wodnych i zmiany siedliskowo-gatunkowe). Skutki powyższych tendencji będą narastać.
Podstawową strukturę funkcjonalną środowiska kraju i województwa definiuje ECONET PL – spójny przestrzennie i funkcjonalnie system reprezentatywnych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy, tworzony od 1993r. Podstawowymi jego ogniwami są obszary węzłowe rangi międzynarodowej i krajowej oraz korytarze ekologiczne. Gmina Susiec położona jest w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym 21K - Południoworoztoczańskim, który jest elementem Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET -PL, części składowej ECONET EUROPA.

Według systemu korytarzy naturowych (wg W.Jędrzejewskiego z zespołem.2005,2012) Gmina Susiec położona jest w strefie korytarza Południowo-Centralnego (*Korytarz Południowo-Centralny (KPdC), który łączy Roztocze z Lasami Janowskimi, Puszczą Sandomierską i Świętokrzyską, Przedborskim Parkiem Krajobrazowym, Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym, schodzi do Lasów Lublinieckich i Borów Stobrawskich, sięgając do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i Borów Dolnośląskich;)*,w korytarzu głównym GKPdC-1 Roztocze obejmującym południową i zachodnią część obszaru gminy oraz niewielki fragment północnych obszarów. Natomiast wg systemu korytarzy po weryfikacji w 2012 r. w Korytarzu Południowo- Centralnym (KPdC) w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2Lasy Roztoczańskie. Znacznie też zwiększył się zasięg przestrzenny korytarzy, w szczególności w obszarze Gminy Susiec (korytarza GKPdC-2 Lasy Roztoczańskie). Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku a cenne europejskie siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to: przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie

funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju, zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt, ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie, stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

5.1. Zakres ochrony planistycznej.

Formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawowym (ustawa o ochronie przyrody) są 1) parki narodowe; 2) rezerwaty przyrody; 3) parki krajobrazowe; 4) obszary chronionego krajobrazu; 5) obszary Natura 2000; 6) pomniki przyrody; 7) stanowiska dokumentacyjne; 8) użytki ekologiczne; 9) zespoły przyrodniczo- krajobrazowe; 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: (1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; (2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; (3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, (4) siedlisk przyrodniczych; (5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; (6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; (7) krajobrazu; (8)zieleni w miastach i wsiach.

Na terenie Gminy Susiec znajdują się są dwa parki krajobrazowe: Krasnobrodzki i Puszczy Solskiej, 3 rezerwaty przyrody: "Nad Tanwią", "Czartowe Pole" i "Nowiny" oraz 3 obszary Natura 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLB060012 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej, ostoja głuszca (ochrona gatunkowa) i 4 pomniki przyrody.

Praktycznie cały obszar Gminy Susiec (poza niewielkim terenem w Suścu, Oseredku i Maziłach) obejmują obszary NATURA 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLB060012 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej.

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008- przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków wymienione w Standardowym Formularzu Danych z oceną ogólną A, B lub C oraz ich siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE *(*79/409/EWG): bączek; bocian czarny; trzmielojad; bielik; gadożer; orlik krzykliwy; głuszec; kropiatka; zielonka; derkacz; puchacz; włochatka; lelek; dzięcioł czarny; lerka; jarzębatka; gąsiorek; cietrzew; żołna. Dla obszaru Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008 plan zadań ochronnych jest w trakcie opracowywania.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Roztocze PLB060012- przedmiotem obszaru ochrony są gatunki ptaków wymienione w Standardowym Formularzu Danych z oceną ogólną A, B lub C oraz ich siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE (79/409/EWG): bączek zwyczajny; bocian czarny; bocian biały; podgorzałka; trzmielojad; orlik krzykliwy; derkacz; rybitwa rzeczna; rybitwa białowąsa; puchacz; puszczyk uralski; lelek zwyczajny; dzięcioł zielono siwy; dzięcioł czarny; dzięcioł białogłowy; jarzębatka; muchołówka mała; muchołówka biało szyja; gąsiorek; dzięcioł białoszyi; gołąb siniak; pliszka górska. Dla ww. obszaru nie sporządzono planu zadań ochronnych.

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 - przedmiotem ochrony obszaru są siedliska wymienione w Standardowym Formularzu Danych oznaczone kat. A. B lub C wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi**,** starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników**,** zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne**,** niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie**,** torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion**,** żyzne buczyny, grąd

środkowoeuropejski i subkontynentalny, bory i lasy bagienne, łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, wyżynny jodłowy bór mieszany, sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i chrobotkowa

postać Peucedano-Pinetum) i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG ssaki: mopek,nocek Bechsteina, nocek duży, bóbr, wilk, wydra, ryś; płazy i gady: traszka grzebieniasta, kumak nizinny**,** żółw błotny**;** ryby: minóg strumieniowy, piskorz, koza, głowacz białopłetwy; bezkręgowce: trzepla zielona**,** zalotka większa**,** czerwończyk nieparek**,** przeplatka aurinia. Dla ww. obszaru dotychczas nie opracowano planu zadań ochronnych.

W obszarze Gminy Susiec, w trakcie prac inwentaryzacyjnych dla potrzeb opracowania projektów Planów Zadań Ochronnych stwierdzono występowanie gatunków ptaków lub siedlisk i gatunków innych niż ptaki, stanowiących przedmioty ochrony:

- w obszarze **Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008 oraz obszarze Natura 2000 Roztocze PLB060012:** derkacz, świergotek polny, trzmielojad, bocian biały, błotniak stawowy, ortolan gąsiorek, jarzębatka, włochatka, lelek, żuraw, dzięcioł czarny, głuszec.
- w obszarze **Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034:** 91D0-Bory i lasy bagienne – siedlisko priorytetowe; 91E0- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - siedlisko priorytetowe; 91P0- Wyżynny jodłowy bór mieszany; 3150- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion;* 7110- Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) siedlisko priorytetowe; Minóg ukraiński; Głowacz białopłetwy; Piskorz; Mopek; Wilk - gatunek priorytetowy; Bóbr europejski; Traszka grzebieniasta.

W obszarach Natura 2000 obowiązuje utrzymanie ich siedlisk w niepogorszonym stanie. Zgodnie z art. 33. 1. ustawy o ochronie przyrody zabrania się w w/w obszarze podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Przez **siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym** – rozumie się siedlisko przyrodnicze zagrożone zanikiem na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, za którego ochronę Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium tych państw; Przez **integralność** obszaru Natura 2000 – rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000.

Krasnobrodzki Park Krajobrazowy- reżim ochronny reguluje rozporządzenie nr 10 Wojewody Lubelskiego z dnia 14 kwietnia 2005r. w sprawie Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubel. 05.83.1685). W myśl ww. rozporządzenia szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska. Na terenie Gminy Susiec Park obejmuje 1020ha.

Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej - reżim ochronny ustala rozporządzenie nr 15 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 maja 2005r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej (Dz. Urz. Woj. Lubel.05.132.2416). W myśl ww. rozporządzenia szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska. Na terenie Gminy Susiec obejmuje obszar 7900,7 ha.

Teren Gminy pomiędzy Parkiem Krajobrazowym Puszczy Solskiej oraz Krasnobrodzkim Parkiem Krajobrazowym stanowi wspólną otulinę w/w Parków (8.970 ha). Otuliny parków krajobrazowych nie są obszarami chronionymi w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody i na ich terenie nie wprowadzono specjalnych zakazów w korzystaniu przestrzeni i środowiska przyrodniczego. Zgodnie przepisami ustawy otulina jest strefą ochronną wyznaczoną indywidualnie dla określonej formy ochrony przyrody zabezpieczająca ją przed zagrożeniami zewnętrznymi.

Ograniczenia w korzystaniu z przestrzeni w Parkach sformułowane w formie zakazów w aktualnych przepisach prawa miejscowego. **W odniesieniu do parków krajobrazowych przepisy art. 17 ust. 2, 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody określają wyłączenia zakazów z obowiązywania**.

Na terenie Gminy Susiec znajdują się trzy rezerwaty przyrody: **Rezerwat „Nad Tanwią”- r**ezerwat krajobrazowy; **Rezerwat „Czartowe Pole”- r**ezerwat krajobrazowy; **Rezerwat „Nowiny”-** rezerwat torfowiskowy. **W obecnym stanie prawnym zakazy obowiązujące na terenie rezerwatów oraz możliwe**

przypadki zwolnień z zakazów i zwolnienie z zakazów określa bezpośrednio ustawa o ochronie przyrody w art.15. Szczegółowe informacje zawarte są w opracowaniu p.n. „Ekogizjografia podstawowa gminy Susiec” (2011 r.).

Na terenie Gminy istnieją 4 pomniki przyrody, w tym 2 to pojedyncze drzewa rodzimych gatunków (jesion wyniosły oraz lipa drobnolistna). Pomnikiem przyrody jest również wodospad o wys. progu 152 cm na 4 km rzeki Jeleń oraz źródlisko rzeki Jeleń w Suścu o pow.0, 08 ha tzw."Morskie Oko" spiętrzone tamą młyńską.
Ostoje zwierząt wyznaczane są w planach urządzania gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa na podstawie przepisów ustawy o lasach. Objęte są ustawowym zakazem wstępu i zaliczane tak jak rezerwaty do gospodarstwa specjalnego. W przypadku ostoi gatunku chronionego dodatkowo obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody dotyczące ochrony gatunkowej zwierząt, w szczególności dot. zasad gospodarowania w strefie rozrodu i regularnego przebywania gatunku. Na terenie Gminy Susiec została wyznaczona jedna duża ostoja głuszca, gatunku wpisanego do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt Zagrożonych Wyginięciem.
Istotne znaczenie dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Susiec ma również położenie w granicach udokumentowanego zbiornika wód śródlądowych **- GZWP Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość**), w obszarze najwyższej ochrony /ONO/, w którym okres infiltracji zanieczyszczeń antropogenicznych do wód kredowych jest **krótszy niż 5 lat.** Warunki ochrony GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość), określone w dokumentach: Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych GZWP nr 407 (Chełm-Zamość)”, zatwierdzona decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.07.1997 r. KDH/1/013/6017/97 Znak: oraz „Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem stref ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość) w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość)” decyzja Ministra Środowiska z 1.09.2016 r., znak DGK-II.4731.128.2015.AK.

Gmina Susiec leży w Rejonie Wodnym Górnej i Środkowej Wisły. Położona jest w 3 jednolitych częściach wód podziemnych (nowy podział na JCWPd obowiązujący od 2016r.): JCWPd GW2000120 południowo- zachodnia część Gminy, JCWPd GW2000121 północno-wschodnia część Gminy, JCWPd GW200090 mały fragment Gminy, tereny na północny- wschód (NE) od m. Łuszczacz.

Tabela: Charakterystyka JCWPd występujących na terenie Gminy Susiec

L.p	kod JCWP d	Region wodny	Czy JCWPd jest monitorowana?	Status JCW	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	GW2000120	Górnej Wisły	monitorowana	dobry	dobry	niezagrożona
2	GW2000121	Środkowej Wisły	monitorowana	dobry	dobry	niezagrożona
3	GW200090	Środkowej Wisły	monitorowana	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U z 2016r. poz. 1911).

Gmina Susiec znajduje w obrębie 7 jednolitych części wód powierzchniowych w regionie wodnym Górnej Wisły, w dorzeczu Wisły (RZGW Kraków, RZGW Warszawa): Sopot (PLRW200017228389), Paucza (PLRW 2000172282749), Tanew do Łosinieckiego Potoku od Muchy z Wirową do Łówczanki do ujścia (PLRW 20001922835), Tanew do Łosinieckiego Potoku (PLRW2007228169), Studzienica (PLRW 200017228349), Sołokija od źródeł do granic (PLRW200726614591), Wieprz do Jacynki (PLRW20002324136).

Tabela przedstawia charakterystykę JCWP znajdujących się na terenie Gminy Susiec.

Tabela: Charakterystyka JCWP występujących na terenie Gminy Susiec

L.p	kod JCWP / nazwa	Czy JCWP jest monitorowana?	Status JCW	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	PLRW200017228389 Sopot	monitorowana	naturalna	Zły	zagrożona
2	PLRW2000172282749 Paucza	niemonitorowana	naturalna	Dobry	niezagrożona
3	PLRW20001922835 Tanew do Łosinieckiego Potoku od Muchy z Wirową do Łówczanki do ujścia	niemonitorowana	naturalna	Zły	niezagrożona
4	PLRW20007228169 Tanew do Łosinieckiego Potoku	monitorowana	naturalna	Zły	zagrożona
5	PLRW200017228349 Studzienica	niemonitorowana	naturalna	Dobry	niezagrożona
6	PLRW2000726614591 Sołokija od źródeł do granic RP	monitorowana	naturalna	Zły	zagrożona
7	PLRW20002324136 Wieprz do Jacynki	monitorowana	naturalna	Zły	zagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U z 2016r. poz. 1911).

Cele środowiskowe wg Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły dla JCWPd oraz JCWP przedstawiono w poniższych tabelach.

L.p	Nazwa JCWPd	Dorzecze	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Cel środowiskowy	
				stan chemiczny	stan ilościowy
1	GW2000120	Wisła	w Krakowie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy
2	GW2000121	Wisła	w Warszewie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy
3	GW200090	Wisła	w Warszawie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Tabela: Cele środowiskowe dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły w obrębie Gminy Susiec

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U z 2016r. Poz. 1911).

Tabela: Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły w obrębie gm. Susiec

L.p	Kod JCWP / nazwa	Cel środowiskowy	
		stan lub potencjał ekologiczny	stan chemiczny
1	PLRW200017228389 Sopot	dobry stan ekologiczny	dobry
2	PLRW2000172282749 Paucza	dobry stan ekologiczny	dobry
3	PLRW20001922835 Tanew do Łosinieckiego Potoku od Muchy z Wirową do Łówczanki do ujścia	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Tanew od Łady do Wirowej	dobry

4	PLRW20007228169 Tanew do Łosinieckiego Potoku	dobry stan ekologiczny	dobry
5	PLRW200017228349 Studzienica	dobry stan ekologiczny	dobry
6	PLRW2000726614591 Sołokija od źródeł do granic RP	dobry stan ekologiczny	dobry
7	PLRW20002324136 Wieprz do Jacynki	dobry stan ekologiczny	dobry

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U z 2016r. Poz. 1911).

Z Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (2016r.) wynika obowiązek ochrony planistycznej jednolitych części wód powierzchniowych (RZGW Kraków, RZGW Warszawa): Sopot (PLRW200017228389), Paucza (PLRW 2000172282749), Tanew do Łosinieckiego Potoku od Muchy z Wirową do Łówczanki do ujścia (PLRW 20001922835), Tanew do Łosinieckiego Potoku (PLRW2007228169), Studzienica (PLRW 200017228349), Sołokija od źródeł do granic (PLRW200726614591), Wieprz do Jacynki (PLRW20002324136).

Ochrona zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze udokumentowanych złóż kopalin naturalnych polega na racjonalnym gospodarowaniu zasobami złoża oraz wykluczeniu lokowania w obrębie złoża funkcji uniemożliwiających wyeksploatowanie surowca. Przeznaczenie na inne cele może nastąpić po wyeksploatowaniu surowca.

- **Udokumentowane i eksploatowane (obszar górniczy i teren górniczy) złoże kruszyw naturalnych (piasków) "Zawadki I"** (KN5691 w systemie MIDAS) usytuowane we wschodniej części gminy na gruntach ornych i leśnych wsi Zawadki, na południe od zachodniej zabudowy wsi, po południowej stronie drogi Zawadki- Kunki. Morfogenetycznie obszar złożowy związany jest z akumulacja rzeczną, doliny Olszanki, tworząc głębokie zasypanie lokalnego obniżenia wyerodowanego w podłożu margli i opok kredowych. .Złoże jest eksploatowane przez Lubelskie Kopalnie Surowców mineralnych Sp.z o.o. na podstawie koncesji nr 3/91 wydanej przez Marszalka Województwa Lubelskiego ważnej do 2030- 12-31. **Obszar górniczy i teren górnicz**y został ustanowiony decyzją Niz..7422.2.2012.EHK (w granicach złoża). Powierzchnia złoża wynosi 33,940 ha- obszar leśny. Poziom wodonośny od ,2,000 do 11,000m. Miąższość złoża od 2,300 do 16,300m (średnio 4,680m) , miąższość nadkładu od 0,100 do 1,800m (średnio 0,330m).Poziom wodonośny na głębokości od 2,000 do 11,000m.Spąg na głębokości 2,200 -17,000m. Zatwierdzone zasoby geologiczne wg stanu na 2010-03-06 nr decyzji/zawiadomienia FZ.EHK.7514/12/10 oraz zatwierdzone zasoby przemysłowe wg stanu na 2011-12-31 nr decyzji/zawiadomienia FZ.7422.2.2012.EHK oraz stan zasobów kopaliny na: 2015-12-31 -814,96 tys. ton. **Złoże :"Zawadki**" zostało wyeksploatowane i zrekultywowane (las). Eksploatacja prowadzona jest od 1994 r.
- **Udokumentowane (nie eksploatowane) złoże kruszyw naturalnych (piasek) " Hamernia - Nowiny-"** (KN 4162 w systemie MIDAS**)** usytuowane jest w północno-zachodnich granicach gminy na terenie lasu . Morfogenetycznie obszar złożowy związany jest z zespołem wydm podłużnych piasków eolicznych, rozwiniętych na powierzchni zasypania piasków akumulacji rzecznej. Powierzchnia złoża wynosi 13,33ha , miąższość użytkowa serii surowcowej od 1.10m do 6,20m ,grubość nadkładu od 0,20m do 0,30m Poziom wodonośny na głębokości 6,20 do 13,10m. Obszar leśny kierunek rekultywacji leśny . **Zatwierdzone zasoby geologiczne w kat.C1 wg decyzji OS- 8511/11/85 oraz wg stanu na 2015-12-31 wynoszą 1 320,60tys.t. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych o**chronie podlegają użytki rolne klas I-III. Ochrona gruntów rolnych polega na: ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze i nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej; rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze; zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych. Ochrona gruntów leśnych polega na: ograniczaniu przeznaczania na cele nierolnicze i nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i

dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej; przywracaniu wartości użytkowej gruntom ,które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produkcyjności. **Zgodnie z ustawą o lasach** powszechna ochrona lasów polega na trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonym wykorzystaniu wszystkich funkcji lasów, powiększaniu zasobów leśnych. Szczególna ochrona polega na nadaniu określonym obszarom lasu statusu lasu ochronnego lub statusu leśnego kompleksu promocyjnego. Na terenie gminy Susiec znaczna część lasów ma status lasów ochronnych.Zasady gospodarki leśnej określa plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Zwierzyniec oraz uproszczone plany urządzeniowe lasów nie stanowiących własności Państwa, sporządzone przez Wojewodę w układzie jednostek osadniczych posiadających na swoim obszarze lasy.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec uwzględnia wszystkie obszary chronione, z wyjątkiem obszarów Natura 2000, które zostały wyznaczone po uchwaleniu planu oraz wszystkie obszary i obiekty wskazane do ochrony prawnej i planistycznej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec. **Zakres obowiązującej ochrony planistycznej ustala obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec uchwalonego Uchwałą Nr VII/44/2003 RADY GMINY SUSIEC** z dnia 30 października 2003 r. **w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec. (Dz. U. Woj. Lubel.2003.198.3774 z dnia 2003.12.16).** Ochroną planistyczną objęto:

Obszary projektowane do objęcia ochroną prawną wyszczególnione w ust. 2, do czasu ich ustanowienia,
- udokumentowany zbiornik wód śródlądowych GZWP Nr 407 Niecka Lubelska /Chełm-Zamość/ - Obszar Wysokiej Ochrony ,
- System Przyrodniczy Gminy Susiec,
- krajobraz rolniczo-leśny.

Obszary pełniące funkcje węzłów ekologicznych i korytarzy ekologicznych oznaczono na rysunku planu. Ochrona planistyczna obszarów i obiektów projektowanych do objęcia ochroną prawną polega na nie podejmowaniu przedsięwzięć mogących zasadniczo naruszać ich walory przyrodnicze i krajobrazowe.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego (2015) ze względu na wybitną rangę przyrodniczą, krajobrazową i kulturową wskazuje na potrzebę ochrony:

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 Niecka Lubelska /Chełm-Zamość/.", Obszar Wysokiej Ochrony,
- **Projektowany Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze"**
- **Systemu przyrodniczego gminy** obejmującego przyrodnicze obszary funkcjonalne /obszary węzłowe, węzły ekologiczne, korytarze ekologiczne, sięgacze ekologiczne/,
- **zlewnia prawostronnych dopływów górnej Tanwi do ujścia Szumu** – Lubycza Królewska,Bełżec, Tomaszów Lub., **Susiec**, Krasnobród, Józefów, m. Józefów, Obsza, Łukowa,Zwierzyniec, Tereszpol, Aleksandrów,
- **zlewnia górnego Wieprza –** Tomaszów Lub., Tarnawatka, Krynice, Łabunie, **Susiec**, Krasnobród, m. Krasnobród, Adamów, Zwierzyniec, m. Zwierzyniec, Tereszpol, Józefów,Radecznica, Szczebrzeszyn, m. Szczebrzeszyn, Zamość, Sułów, Nielisz, Turobin,

Gospodarowanie na terenie zlewni chronionych powinno uwzględniać: ochronę mokradeł, w tym dolin rzecznych oraz pozadolinnych podmokłości, bagien i torfowisk przed odwodnieniem,ochronę meandrujących odcinków rzek przed regulacją,konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,eliminację ognisk zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,wykluczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.

Ze względu na duże znaczenie źródeł i wód podziemnych w zasilaniu rzek ustanawia się ochronę planistyczną

i sposób zagospodarowania terenów źródliskowych obejmujące:bezwzględne zachowanie istniejącej szaty roślinnej, wprowadzanie zalesień i zakrzewień na gruntach ornych w bezpośrednim otoczeniu źródlisk pozbawionych osłony biologicznej, zachowanie naturalnego ukształtowania nisz źródliskowych, ograniczanie poboru wód podziemnych w celu przeciwdziałania obniżenia zwierciadła wód podziemnych w sąsiedztwie źródła,dbałość o stan sanitarny otoczenia źródła,ustanawianie ochrony indywidualnej (użytki ekologiczne, pomniki przyrody) najcenniejszych krenologicznie i krajobrazowo źródeł. Jako główne rejony źródliskowe o znaczeniu regionalnym wskazuje się: Roztocze, Wyżynę Lubelską, w tym zwłaszcza: Działy Grabowieckie, Płaskowyż Nałęczowski i Wyniosłość Giełczewską.

Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Susiec (2018 r.) definiuje na nowo system przyrodniczy gminy. W Studium zidentyfikowano i opisano system przyrodniczy Gminy Susiec z uwzględnieniem rangi ekologicznej terenów i form ochrony, obejmujący tereny będące miejscami stałego bytowania i rozrodu gatunków oraz trasy migracyjne.

Gmina Susiec położona jest w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym 21K - Południoworoztoczańskim, który jest elementem Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej **ECONET -P**L, części składowej ECONET EUROPA**.** Według systemu korytarzy naturowych (wg W. Jędrzejewskiego z zespołem 2012) Gmina Susiec położona jest w krajowym **Korytarzu Południowo-Centralnym (KPdC) w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2Lasy Roztoczańskie. Korytarze ekologiczne** nie są formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z definicją ustawową (Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004) korytarz ekologiczny (migracyjny) to „obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów". Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska.

Dla potrzeb kształtowania struktury przestrzennej Gminy Susiec zgodnie z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju zdefiniowano ponownie system przyrodniczy Gminy Susiec z uwzględnieniem w/w korytarzy ekologicznych oraz form ochrony prawnej jego poszczególnych elementów.

System Przyrodniczy Gminy Susiec tworzą:

- kompleks lasów Puszczy Solskiej i strefy krawędziowej Roztocza Środkowego objęty ochroną prawną jako Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej z rezerwatami przyrody "Nad Tanwią", "Czartowe Pole" i "Nowiny", w granicach obszarów Natura 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLB060012 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej, pełniący wraz z terenami przyległymi kompleksu puszczańskiegofunkcje ekologicznego krajowego obszaru węzłowego21K- Południoworoztoczańskiego /ECONET PL/ oraz w Korytarzu Południowo-Centralnym (KPdC), w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2Lasy Roztoczańskie.
- dolina Tanwi pełniąca funkcje regionalnego korytarza ekologicznego (Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej, obszary Natura 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej, rezerwat „Nad Tanwią" oraz Korytarz Południowo-Centralny (KPdC), w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2Lasy Roztoczańskie).
- doliny dopływów Tanwi: Potok Łosiniecki, Jeleń, Studzienica, Sopot pełniące funkcje lokalnych rzecznych korytarzy ekologicznych, **z lokalnymi węzłami wodno-błotnymi (Majdan Sopocki),** w obszarze NATURA 2000 PLB060012 Roztocze, oraz Korytarzu Południowo-Centralnym (KPdC), w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska oraz GKPdC-2 Lasy Roztoczańskie.
- śródpolne kompleksy leśne w roztoczańskiej części Gminy pełniące funkcje lokalnych leśnych węzłów ekologicznych lub mozaikowych polno-leśnych lub leśnych korytarzy ekologicznych (leśny korytarz ekologiczny pomiędzy Suścem i Majdanem Sopockim omijający od zachodu wieś Grabowicę - migracja z pominięciem silnie zmienionych antropogenicznie dolin rzecznych w Majdanie Sopockim i okolicach Łosińca (w obszarze Natura 2000 PLB060012 Roztocze, we wspólnej otulinie dwóch parków krajobrazowych :Puszczy Solskiej oraz Krasnobrodzkiego).
- mikrowęzły ekologiczne: enklawy naturalnych siedlisk -remizy śródpolne, miedze, skarpy, wyrobiska, zadrzewienia przydrożne i pozostała zieleń publiczna.

Gmina Susiec położona jest na ważnych trasach wędrówek zwierząt związanych z siedliskami leśnymi,

torfowiskowymi i wodnymi. W związku z powyższym istotne jest zachowanie drożności ekologicznej zwartych lasów, dolin rzecznych i śródpolnych pasm leśnych.
Teren Gminy Susiec poprzez ciągi siedliskowe i systemy wodne jest bardzo silnie powiązany z obszarami o funkcjach ekologicznych znajdujących się w otoczeniu, a mianowicie; z ostojami NATURA 2000: PLB060008 Puszcza Solska, PLB060012 Roztocze, PLB060005 Lasy Janowskie, PLH060017 Roztocze Środkowe, PLH060050 Dolina Dolnej Tanwi; z projektowanym Transgranicznym Rezerwatem Biosfery „Roztocze" (cały obszar Gminy); z obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym 21K-Południoworoztoczański; z systemem korytarzy naturowych; z Parkiem Krajobrazowym Puszczy Solskiej oraz z Krasnobrodzkim Parkiem Krajobrazowym; ze zlewnią Sanu; z GZWP Nr 407 Niecka Lubelska /Chełm -Zamość/, GZWP Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj-Lubaczów (zasilanie wodami trzeciorzędowo-kredowymi spływającymi z Roztocza).

5.2. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym ustaleniami projektu dokumentu.

Państwowy Monitoring Środowiska obejmuje monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, promieniowania jonizującego, przyrody (gatunków i siedlisk, ptaków). Podstawowe dane publikowane są w raportach.

POWIETRZE
Wg danych zamieszczonych w „Raporcie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2016r." zanieczyszczenia emitowane do powietrza należą do najbardziej niebezpiecznych, gdyż rozprzestrzeniają się w sposób niekontrolowany, bezpośrednio oddziałują na człowieka i mogą mieć negatywny wpływ na inne komponenty środowiska. Ogólnie substancje zanieczyszczające powietrze można podzielić na pyłowe i gazowe, głównym ich źródłem jest emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności człowieka, jak również emisja naturalna.
W zależności od rodzaju źródła emisji zanieczyszczeń powietrza wyróżnia się: emisję punktową pochodzącą z energetyki zawodowej, procesów technologicznych i innych jednostek organizacyjnych wprowadzających zanieczyszczenia w sposób zorganizowany, emisję powierzchniową z sektora komunalno- bytowego, emisję liniową ze źródeł związanych z transportem, emisję z rolnictwa, w tym z pól uprawnych i hodowli, emisję naturalną pochodzącą od lasów (emisja biogenna), emisję niezorganizowaną z kopalń i hałd.
Stan aerosanitarny powietrza w Gminie Susiec kształtowany jest głównie przez emisje niską (tzw. kominową) oraz emisję z dróg publicznych.

WODY
Zgodnie z ustawą Prawo wodne, monitoring wód powierzchniowych prowadzony jest w celu pozyskania informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód (jcwp). Szczegółowe zasady planowania i realizacji programów monitoringu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1178). Monitoring wód powierzchniowych w 2016 roku realizowany był zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa lubelskiego na lata 2016 - 2020". Rok 2016 był też pierwszym rokiem w trzecim cyklu gospodarowania wodami (2016 - 2021).
Wody powierzchniowe płynące (Charakterystyka monitoringu jcwp rzecznych w 2016 r.).

W 2016 roku jcwp były badane w ramach programu monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, obszarów chronionych i badawczego. W 2016 roku przeprowadzono ocenę stanu wód dla 56 jcwp w tym dla 2 z terenu gminy Susiec. Wyniki oceny dla jcwp z terenu Gminy Susiec przedstawiono w tabeli poniżej. Przedstawioną w raporcie ocenę jcwp w roku 2016 należy traktować jaką wstępną. Ocena ostateczna, zatwierdzona przez GIOŚ dostępna będzie na stronie internetowej WIOŚ w IV kwartale br.
Ocena stanu jcwp monitorowanych w ppk. reprezentatywnych w 2016 r. z Gminy Susiec (źródło: WIOŚ).

Lp.	Nazwa ocenianej jcwp	Kod ocenianej jcwp	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Silnie zmieniona lub sztuczna jcwp (T/N)	Program monitoringu	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	STAN WÓD
1.	Tanew do Łosiniecki ego Potoku	PLRW20007228169	Tanew-Rebizanty	7	N	MD, MO, MO EU	IV	I	PSD	II	SŁABY	DOBRY	N	ZŁY
2.	Sopot	PLRW200017228389	Sopot-Osuchy	17	N	MO, MO EU	II	I	PSD	II	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2016 r. WIOŚ Lublin.

Wody podziemne

Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej prowadzony był w 2016 r. na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) – Państwowy Instytut Badawczy w oparciu o krajowy „Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016 – 2020".

Na terenie województwa lubelskiego badania chemizmu wód podziemnych prowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego. Sieć obejmowała 95 punktów pomiarowych na obszarach JCWPd nr 66, 67, 75, 87, 88, 89, 90, 91,118,119,**120**,121 i 136 **z tego jeden na terenie Gminy Susiec w m. Łosiniec (120) oraz w niedalekiej odległości od gminy w Tomaszowie Lubelskim (121).**

Klasyfikacja jakości oraz ocena stanu chemicznego wód podziemnych na podstawie monitoringu diagnostycznego w Gminie Susiec w 2016 r. wg badań PIG PIB w Warszawie (źródło: GIOŚ).

Nr punktu Monbad a	Identyfikator UE punktu	Miejscowość	Powiat	Nr JCWPd	Charakter zwiercia dła	Rodzaj otworu	Użytkowanie terenu	Wskaźniki fizyko-chemiczne w zakresie stężeń IV klasy	Wskaźniki fizyko-chemiczne w zakresie stężeń V klasy	Klasa jakości - wskaźniki organiczne	Klasa jakości w punkcie	Stan chemiczny w punkcie
1324	PL2000120_002	Łosiniec	tomaszowski	120	S	st. wiercona					II	DOBRY
1667	PL2000121_015	Tomaszów Lubelski	tomaszowski	121	S	st. wiercona	Lasy			I	III	DOBRY

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2016 r. WIOŚ Lublin.

W 2015 r. WIOŚ w Lublinie prowadził w ramach monitoringu regionalnego badania 5 źródeł zlokalizowanych na terenie gm. Susiec. Celem badań było określenie zmian chemizmu i oceny stanu chemicznego wód podziemnych. Zakres badań obejmował następujące wskaźniki: odczyn, temperaturę, przewodność elektryczną 20 ℃, tlen

rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, bar, beryl, chlorki, chrom, cyjanki, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, magnez, molibden, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sód, srebro, tytan, wapń, wodorowęglany, fenole, i żelazo. Analiza stężeń badanych wskaźników fizykochemicznych wykazała, że wody te spełniały normatywy wysokich klas jakości. Wyniki analiz wskazują na naturalny skład wód. W składzie chemicznym wód źródlanych stwierdzono podwyższone wartości wapnia i wodorowęglanów. Stężenia tych wskaźników określone dla stanu dobrego nie przekraczały wartości granicznej dla III klasy jakości. Występowanie wodorowęglanów i wapnia w badanych wodach związane jest z procesami geochemicznymi i nie świadczą o zanieczyszczeniu. Ich stężenia nie decydowały o klasie jakości. Ocena przeprowadzona na podstawie badań zgodnie z rozporządzeniem wykazała, że wszystkie badane wody zaliczono do wysokich klas jakości – 2 badane źródła z terenu Gminy Susiec osiągnęło I klasę jakości, natomiast 3 źródła z terenu Gminy Susiec znalazło się w II klasie.
W poniższej tabeli przedstawiono lokalizację oraz ocenę jakości wód źródlanych badanych w 2015r. znajdujących się na terenie Gminy Susiec.

Tabela: Lokalizacja i ocena jakości wód źródlanych badanych w 2015r. na terenie Gminy Susiec

L.p	Dorzecze/zlewnia rzeki	Lokalizacja źródła miejscowość	Użytkowanie terenu	Ocena fizykochemiczna wody		Azotany [mg/l]
				Klasa	Wskaźniki odpowiadające II i III klasie jakości	
1	Sopot/Tanew	Ciotusza Stara	Las	II	Azotany- II klasa, Wapń- II klasa, Wodorowęglany- II klasa	10,72
2	Sopot/Tanew	Majdan Sopocki	Las	II	Azotany- II klasa, Wapń- II klasa, Wodorowęglany- II klasa	10, 9
3	Sopot/Tanew	Zawadki	Zabudowania, lasy	I	Wapń- II klasa, Wodorowęglany- II klasa	9,12
4	Sopot/Tanew	Łosiniec	Obszary zabudowane	I	Wapń- II klasa, Wodorowęglany- II klasa	8,29
5	Sopot/Tanew	Swidy	Las	II	Azotany- II klasa, Wapń- II klasa, Wodorowęglany- II klasa	10,48

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015 r. WIOŚ Lublin.

Na terenie Gminy, w miejscowości Susiec **występuje składowisko odpadów komunalnych** o pojemności docelowej 15670 mł, powierzchni 0,30 ha, nagromadzeniu 4 186,1 Mg i 75% wypełnienia. Składowisko zlokalizowane jest w otulinie parków krajobrazowych, w granicach OWO GZWP Nr 407 Niecka Lubelska /Chełm-Zamość/, w obrębie wychodni wodonośca kredowego na powierzchnie topograficzną – okres przesączalności zanieczyszczeń antropogenicznych z wodami opadowymi jest krótszy niż 2 lata. Składowisko posiada uszczelnione dno i jest monitorowane /piezometry/. W związku z wyczerpaniem pojemności składowiska **zostało zamknięte** zgodnie z ustaleniami „Planu Gospodarki odpadami dla województwa Lubelskiego 2017" decyzją Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 16 lipca 2015r. nr RŚ.V.7241.39.2015.MLB wyrażającą zgodę na zamknięcie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego w m. Skwarki, termin zakończenia rekultywacji przewidziany był do 30 października 2016r. Ponadto, obiekt będzie monitorowany przez kolejne 30 lat. Z prowadzonych badań wynika, że obiekt nie wpływa negatywnie znacząco na wody podziemne. Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Susiec prowadzone przez Gminę Susiec funkcjonują w następujących miejscowościach: na terenie oczyszczalni ścieków w Suścu oraz na terenie oczyszczalni ścieków w Majdanie Sopockim.

Odprowadzanie ścieków- na terenie Gminy Susiec z instalacji kanalizacyjnej korzysta 30,8 % ludności gminy (dane GUS z 2015r.). Kanalizacja na terenie Gminy Susiec (stan na 2016r.) znajduje się w następujących miejscowościach: Majdan Sopocki II (przepompownia 1 szt., przyłącza- 167 szt.), Susiec, Oseredek, Rybnica.

Odprowadzanie wód opadowych: Gmina Susiec nie posiada kanalizacji deszczowej. Istnieje potrzeba realizacji w terenach skoncentrowanej zabudowy sieci kanalizacji deszczowej (o przepustowościach dostosowanych do opadów nawalnych) oraz retencjonowania wód deszczowych .

Na terenie Gminy Susiec oczyszczalnie ścieków posiadają: Majdan Sopocki II – Oczyszczalnia ścieków mechaniczno - biologiczna typu BIOKON, o przepustowości 100 m^3/d – zmodernizowana w 2003 roku. Oczyszczalnia posiada pozwolenie na użytkowanie nr NB.7352/5/13/03 z dnia 03.02.2004 roku oraz pozwolenie wodno prawne nr RLO-6223/211/03 z 28.07.2003 roku. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Sopot. Przyłącza kanalizacyjne miejscowości: Majdan Sopocki II i Stanicy Harcerskiej, ponadto dowożone są ścieki transportem asenizacyjnym z miejscowości Majdan Sopocki, Grabowica, Ciotusza Nowa, Ciotusza Stara, Nowiny, Susiec. Średnio oczyszczalnia oczyszcza ok. 20 m3 ścieków na dobę. Zgodnie z koncepcją gospodarki ściekowej na terenie Gminy Susiec ze względu na zbyt małą pojemność i jej położenie planowana jest budowa nowej oczyszczalni ścieków na obrzeżach miejscowości Majdan Sopocki Pierwszy. Susiec – Oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna oparta na systemie osadu czynnego i systemie napowietrzania SBR o przepustowości 305 m^3/d – wybudowana w 2003 roku. Oczyszczalnia posiada pozwolenie na użytkowanie nr NB.7352/5/42/03 dnia 20.10.2003 roku oraz pozwolenie wodno prawne nr RLO-6223/25/2003 dnia 02.09.2003 roku. Przystosowana jest do przyjęcia ścieków miejscowości Susiec, Rybnica i Oseredek oraz 50 m^3/d dowożonych innych miejscowości. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Jeleń. Oczyszczalnia ta jest integralnym elementem wyznaczonej Rozporządzeniem Nr 16 Wojewody Lubelskiego z dnia 15 maja 2007 r. aglomeracji ściekowej „Susiec" obejmującej miejscowości Susiec, Oseredek, Rybnica. Oczyszczalnia w Suścu jest obiektem nowym, natomiast w Majdanie Sopockim obiekt jest całkowicie zmodernizowany. Skuteczność oczyszczania ścieków jest wysoka. Oczyszczalnie obsługuje Gminny Zakład Usług Komunalnych w Suścu. Zgodnie z koncepcją gospodarki ściekowej na terenie Gminy Susiec do oczyszczalni planowane jest odprowadzenie ścieków z miejscowości Paary i Huta Szumy.
Planowane oczyszczalnie według koncepcji gospodarki ściekowej w Gminie: Wólka Łosiniecka (przyłącza docelowe miejscowości: Łosiniec, Wólka Łosiniecka, Łosiniec, Maziły, Zawadki, Kunki, Łasochy); Majdan Sopocki II (oczyszczalnia ścieków dla miejscowości: Ciotusza Nowa, Ciotusza Stara, Róża, Łuszczacz, Nowiny, Grabowica).

Podstawowym problemem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest stosunkowo niski stopień skanalizowania gminy. Wody kredowe w obrębie północno-wschodniej części Gminy Susiec są fragmentem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm –Zamość). Wody spełniają wymagania dla wód pitnych. Warunki ochrony GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość), określone są w dokumentach: „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych GZWP nr 407 (Chełm-Zamość)", zatwierdzona decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.07.1997 r. (KDH/1/013/6017/97) oraz „Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem stref ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość) w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość)" decyzja Ministra Środowiska z 1.09.2016 r., znak DGK- II.4731.128.2015. Naturalne warunki ochrony (brak nadkładu lub nieciągłość jego występowania i znaczna przepuszczalność) kwalifikują GZWP Nr 407 do obszarów o wysokim poziomie zagrożenia jakości wód podziemnych. Czas migracji potencjalnych zanieczyszczeń antropogenicznych do wód podziemnych na 89 % powierzchni zbiornika nie przekracza 25 lat, w tym na obszarze obejmującym 57 % terenu zbiornika nie przekracza 5 lat. Dla zachowania GZWP Nr 407 jako źródła wody pitnej wysokiej jakości cały obszar zbiornika podlega ochronie strefowej; obszary najwyższej, wysokiej i zwykłej ochrony (ONO, OWO, OZO). Północno- zachodnia część Gminy Susiec znajduje się w obszarze wysokiej ochrony (OWO). Czas migracji potencjalnych zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do zwierciadła wód podziemnych różnicuje się jednak w zależności od lokalnych warunków litologicznych:

- Obszary wychodni kredowych na powierzchnię topograficzną należą do obszarów bardzo silnego zagrożenia, w którym czas przesączania potencjalnych zanieczyszczeń jest krótszy niż 2 lata.
- Obszary, na których miąższość nadległych utworów porowych jest mniejsza niż 20 m lub słabo przepuszczalnych nie przekracza 2m są obszarami silnego zagrożenia, w których czas migracji zanieczyszczeń do wód wynosi od 2 do 5 lat.
- Obszary z miąższością nadkładu porowego powyżej 20 m lub słabo przepuszczalnych od 2-10 m należą do średnio zagrożonych -czas przesączalności od 5-25 lat,
- Obszary z nadkładem utworów słabo przepuszczalnych 10-40 m do słabo zagrożonych z okresem przesączalności powyżej 25 lat.

Niewielka południowo-zachodnia część Gminy wymaga ochrony wód podziemnych w obrębie projektowanej strefy ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 428 na zasadach określonych w „Dokumentacji hydrogeologicznej zbiornika wód podziemnych nr 428".Warunki ochrony GZWP Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj – Lubaczów określone w dokumentach pn.: „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne zbiornika wód podziemnych Biłgoraj Lubaczów GZWP Nr 428 zatwierdzone Decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa KDH1/013/6018/97 z 19 lutego 1997 r. oraz dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 428 Dolina kopalna Biłgoraj-Lubaczów zatwierdzony pismem Ministra Środowiska z 15.12.2011r. DgiKGhg-4731-40/6905/55536/11/MJ.

W związku z powyższym wprowadzanie do gruntu w obszarze wychodni kredowych oczyszczonych ścieków za pośrednictwem drenażu lub studni chłonnych (do ziemi) grozi dopływem zanieczyszczeń do wód kredowych i lokalnym pogarszaniem jakości wód pitnych. Uwarunkowania hydrogeologiczne muszą być uwzględniane w rozwiązaniach gospodarki wodno-ściekowej ustalanych w zmianach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Perspektywicznie, jakość wód powierzchniowych i podziemnych w obszarze gminy uwarunkowana jest kompleksowym rozwiązaniem problemów gospodarki wodno- ściekowej i oparciem jej o zbiorowe systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz zdolnością środowisk wodnych do samooczyszczania się.

Ponadto na terenie Gminy Susiec znajdują się o***bszary szczególnego zagrożenia powodzią*** wyznaczone zostały na podstawie sporządzonego przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie opracowania „Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią zlewni Sanu, jako integralnego elementu studium ochrony przeciwpowodziowej", stanowiący I etap „Studium ochrony przeciwpowodziowej". Obszary te obejmują zasięgiem strefy zalewowe wzdłuż rzeki Tanwi.

Wyniki ww opracowania wykazały, że terenami bezpośrednio zagrożonymi powodzią w Gminie Susiec są tarasy zalewowe Tanwi:

- Paary M-34-59-D-c-1: na km: 107+113, 107+281, 107+784. Obszar znajduje się w obrębie kompleksu leśnego w pobliżu m. Paary.
- Puszcza Solska Wschód M-34-59-C-d-1: na km 94+143,94+663, 95+15, 95+637, 96+150, 96+653, 97+156, 97+663, 98+188, 98+679, 99+167, 99+642. Obszar znajduje się na ternie kompleksu leśnego na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej.
- Huta Różaniecka M-34-59-C-d-2: na km: 100+122, 100+620, 100+766, 101+293, 101+807, 102+213, 102+703, 103+169, 103+657, 104+099, 104+602, 105+093, 105+638, 106+130, 106+639, - obszar obejmuje teren gm Susiec m. Rebizanty.
- Młynki M-34-59-D-c-3; na km- część terenu zlokalizowana na terenie gm. Susiec na km: 108+336, oraz 108+899 (pozostały obszar należy do gm. Narol). Obszar znajduje się w obrębie kompleksu leśnego na ternie Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej.

Ponadto w dolinach rzecznych mogą występować lokalne podtopienia w okresie roztopów oraz w czasie deszczy nawalnych.

Powierzchnia ziemi jest w różnym stopniu przekształcona przez czynniki antropogeniczne i naturalne. Do czynników naturalnych należy głównie erozja wodna i wietrzna powierzchni ziemi i gleb. Na liniach spływu wód opadowych i roztopowych powstały głęboko wcięte suche doliny lub wąwozy. Na stokach o znacznym nachyleniu w wyniku spływu wód niszczony jest profil glebowy, mają miejsce też obrywy, spływy, spełzywanie i osuwiska mas ziemnych. W przypadku mniejszych nachyleń gleby są przemywane. Erozja wodna ze względu na znaczne zróżnicowanie hipsometryczne i powierzchniową budowę geologiczną ma zróżnicowaną intensywność procesów erozyjnych. Erozją wodną objęte są grunty na stokach wierzchowinowych, rozcinanych suchymi dolinami lub wąwozami.

Zjawisko erozji wodnej gleb w stopniu umiarkowanym i słabym /wg 6-ciostopniowej skali INUiG Puławy: nie występuje, słaba, umiarkowana, średnia, silna i bardzo silna/ występuje w roztoczańskiej części gminy. Degradowane są zwłaszcza gleby na terenach gruntów ornych. / erozja ma charakter umiarkowanej i średniej. Powierzchnia ziemi jest również w znacznym stopniu przekształcona w wyniku działalności człowieka. Antropogeniczne formy urzeźbienia to; wyrobiska poeksploatacyjne, wąwozy drogowe, bardzo liczne miedze typu krawędzi, nasypy drogowe, rowy melioracyjne, stawy itp.. Zagrożenie erozją od 2007r. Zmieniło się nieznacznie, głównie na

wskutek naturalnych zalesień w drodze sukcesji przyrodniczej terenów nie przydatnych lub mało przydatnych dla rolnictwa, przy obecnym stopniu mechanizacji (grunty marginalne) . Zakres zalesień naturalnych jest niewielki i nie uwzględniony w ewidencji geodezyjnej (brak aktualizacji). Stan lesistości od 2007 r. praktycznie nie zmienił się. Gleby charakteryzują się słabym stanem fizyko-chemicznym. Gleby bardzo kwaśne i kwaśne stanowią 87,5% gleb. Niską zawartość fosforu, potasu i magnezu w poziomie orno- próchnicznym posiada odpowiednio 83 %, 34% oraz 60% gleb. Gleby w gminie Susiec cechują się tez niską zawartością mikroelementów: np. boru 76% gleb, miedzi -88% gleb, molibdenu -90% gleb. Gleby zaliczają się do średnich i niskich klas bonitacyjnych /IV-VI/ . III klasa bonitacyjna występuje sporadycznie.

Struktura przyrodnicza gminy jest zdeterminowana przez strukturę użytkowania gruntów. Grunty orne zajmują jedynie 36,9% powierzchni gminy. W ich obszarze dominują agrocenozy drobnoprzestrzenne pól uprawnych z miedzami i enklawami zakrzaczeń śródpolnych, z pojedynczymi skarpami i wąwozami, wśród których spotyka się fragmenty biocenoz kserotemicznych. Biocenozy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym /lasy, użytki zielone, wody/ występują na 59,9 %powierzchni Gminy Susiec, tym lasy obejmują 55,6% pow. gminy i mają na przeważającym obszarze charakter puszczański. Stan zachowania fitocenooz i zoocenoz jest bardzo dobry i dobry, kwalifikujący się do ochrony w ramach unijnego i krajowego systemu obszarów chronionych: ostoje NATURA 2000 (PLB060008 Puszcza Solska, PLB0600122 Roztocze, PLH060034 Uroczyska Puszczy Solskiej), rezerwaty przyrody ("Czartowe Pole", „Nad Tanwią", „Nowiny"), parki krajobrazowe (Puszczy Solskiej, Krasnobrodzki), projektowany Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Roztocze i Puszcza Solska". Do najcenniejszych należą ekosystemy leśne oraz wodno-torfowiskowe. Pomimo dobrego zachowania zasobów wskazana jest renaturyzacja /np..zbiorowisk roślinnych dolin rzecznych/lub kompensacji utraconych walorów na wskutek wylesienia terenu i intensywnego użytkowania rolniczego oraz zmian stosunków wodnych w dolinach rzek na wskutek regulacji rzeki i melioracji. Struktura przyrodnicza gminy w latach 2007-2013 nie uległa istotnym przemianom. Występuje jednak zjawisko sukcesji naturalnej w obrębie wyłączonych z uprawy gruntów rolnych oraz w obrębie terenów zmeliorowanych w dolinach rzek ze względu na brak, prawie od 20 lat konserwacji rowów melioracyjnych (renaturyzacja stosunków wodnych i zmiany siedliskowo-gatunkowe). Skutki powyższych tendencji będą narastać. Problemem może być również wyznaczanie terenów zurbanizowanych (sportu, rekreacji i zabudowy letniskowej i innych) w obrębie terenów o dominującej funkcji ekologicznej. Oddziaływania negatywne na siedliska, gatunki i funkcje ekologiczne mogą mieć charakter bezpośredni i pośredni oraz zasięg przestrzenny większy niż wyznaczone teren funkcyjny. Tworzy się precedensy, które będą generować kolejne wnioski o wyznaczenie terenów budowlanych w dolinach lub w lasach.

Zakres przekształceń środowiska. Przekształceniu poddawane były i są następujące składniki środowiska:

- stosunki wodne w dolinie Tanwi w wyniku piętrzenia wody systemem stawów i zbiorników na dopływach (Susiec, Majdan Sopocki, Oseredek, Ciotusza Stara, Wółka Łosiniecka) oraz melioracji szczegółowych,
- powierzchnia ziemi w wyniku znacznego wylesienia, zagospodarowania rolniczego i zabudowy, uruchomienia procesów erozji, eksploatacji surowców naturalnych, budowy dróg, rowów melioracyjnych itp.
- fitocenozy i zoocenozy naturalne w wyniku wylesienia znacznej części obszaru oraz melioracji i zagospodarowania pomelioracyjnego zostały przekształcone w biocenozy półnaturalne lub agrocenozy,
- mikroklimat w wyniku zmniejszenia powierzchni lasów, obniżenia poziomu wód w dolinach, zabudowy dolin rzecznych, suchych dolin i ich wylotów oraz emisji zanieczyszczeń gazowych, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery ,
- krajobraz naturalny w wyniku działalności człowieka /zabudowa i użytkowanie rolnicze przestrzeni/ przekształcił się na znacznym obszarze w krajobraz antropogeniczny /naturalno-kulturowy i kulturowy/.
- powiązania funkcjonalno-przyrodnicze w wyniku zabudowy dolin pełniących funkcje korytarzy ekologicznych oraz przecinania poprzecznego korytarzy dolinnych drogami.

Degradowane są;

- wody powierzchniowe i podziemne na wskutek przenikania na znacznych obszarach / wychodnie wodonośna kredowego na powierzchnię topograficzną/ do wód zanieczyszczeń antropogenicznych /ścieki bytowe/, w tym z rolniczej przestrzeni produkcyjnej / nawozy i środki chemicznej ochrony roślin/ oraz z koron dróg,
- powietrze atmosferyczne na wskutek znacznej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z tradycyjnych palenisk i kotłowni węglowych – brak sieci gazowej w części obszaru gminy oraz emisji zanieczyszczeń gazowych z silników samochodowych i hałasu komunikacyjnego z dróg / duże ubytki w zadrzewieniach przydrożnych lub ich brak/,

- powierzchnia ziemi i gleby na wskutek erozji wodnej oraz wadliwego układu pól i dróg rolniczych / wzdłuż stoków/,
- zbiorowiska roślinne na wskutek sukcesji naturalnej /zbiorowiska torfowiskowe w dolinach oraz kserotermiczne w enklawach śródpolnych/ lub wadliwej gospodarki /lasy nie stanowiące własności Państwa/,
- klimat akustyczny wzdłuż dróg publicznych, na wskutek stałego wzrostu ruchu na drogach,
- mikroklimat na wskutek emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu drogowego i przemysłowego, promieniowania elektromagnetycznego,
- krajobraz kulturowy, na wskutek wprowadzania zabudowy obcej dla lokalnych tradycji,

Odporność środowiska przyrodniczego na degradację jest w obszarze gminy zróżnicowana. Małą odporność mają:

- lasy na siedliskach borowych na presję rekreacyjną oraz zanieczyszczenia powietrza (Większą odporność na presję turystyczną i zanieczyszczenie powietrza mają lasy liściaste),
- siedliska hydrogeniczne na zmiany stosunków wodnych /nadmierne przesuszenie prowadzi do nieodwracalnych zmian/, wody powierzchniowe na zanieczyszczenia antropogeniczne /zakłócenie naturalnych procesów w ekosystemach wodnych przy obecnym stanie wód /IV klasa/ poważnie ogranicza proces samooczyszczania się wód/.
- wody podziemne na zanieczyszczenia antropogeniczne /zdecydowana większość terenu gminy należy do obszarów bardzo silnego i silnego zagrożenia wód kredowych) :

✓ obszary wychodni kredowych na powierzchnię topograficzną należą do obszarów bardzo silnego zagrożenia ,w którym czas przesączania potencjalnych zanieczyszczeń jest krótszy niż 2 lata,

✓ obszary, na których miąższość nadległych utworów porowych jest mniejsza niż 20 m lub słabo przepuszczalnych nie przekracza 2 m są obszarami silnego zagrożenia, w których czas migracji zanieczyszczeń do wód wynosi od 2 do 5 lat.

✓ obszary z miąższością nadkładu porowego powyżej 20 m lub słabo przepuszczalnych od 2-10 m należą do średnio zagrożonych -czas przesączalności od 5-25 lat, obszary z miąższością nadkładu porowego powyżej 20m z nadkładem utworów słabo przepuszczalnych 10-40 m należą do słabo zagrożonych z okresem przesączalności powyżej 25 lat.

Największą zdolność do regeneracji mają zbiorowiska leśne. Procesy te w sposób naturalny przebiegają jednak wolno. Odpowiednimi działaniami człowieka poszczególne fazy mogą być skrócone. Brakiem zdolności do regeneracji cechują się zbiorowiska kserotermiczne. Regeneracja wód i powietrza może następować tylko w sytuacji zmniejszania emisji zanieczyszczeń antropogenicznych do atmosfery i do środowisk wodnych, natomiast regeneracja powierzchni ziemi i gleb przez odpowiednie zabiegi techniczne i ekologiczne oraz zabiegi agrotechniczne.

6. Monitoring skutków realizacji postanowień zmiany planu

Skutki realizacji postanowień zmiany planu mają zróżnicowany charakter i obejmują: fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu, zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, zmiany w sferze społecznej i gospodarczej. Zgodnie z art.55 ust.3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko Polegać on będzie na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska i w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Współpraca z RDOŚ w Lublinie umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą posłużyć do dalszych analiz i ocen.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie
obejmujące:

- monitoring ptaków
- pomiary hałasu
- inwentaryzację stanu cennych siedlisk w obszarach ochrony przyrody (raz na 5 lat).
- pomiary emisji do powietrza w obrębie intensywnie uczęszczanych dróg i skupisk zabudowy mieszkaniowej

(szczególnie w sezonie grzewczym).
Podkreślić tu należy, że są to jedynie wskazania i proponowane zalecenia autora Prognozy - szczegółowy zakres w.w. monitoringów prawdopodobnie określony zostanie na dalszych etapach proceduralnych (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.(tj. Dz. U z 2024 r., poz. 54) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń tego projektu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i komponentów środowiska, dotrzymywaniu standardów jego jakości, występowania obszarów przekroczeń, występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

7. Ocena stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu

Brak realizacji zmiany planu może przyczynić się do nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska to uporządkowanie zagospodarowania nowych terenów gminy.
Zmiana planu stworzy możliwość harmonijnego rozwoju gminy w zakresie usług i infrastruktury technicznej i komunikacji. Ustalenia zmiany planu zapewnią warunki lepszego bytowania ludzi, poprzez określenie zasad zagospodarowania terenów w tym nakazów i zakazów. Ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera zapisy zmierzające do minimalizacji skutków wpływu projektowanej zabudowy na środowisko.
Każda działalność człowieka, a szczególnie inwestycyjna, to ingerencja w środowisko naturalne. Zawsze ma pewien wpływ na krajobraz, florę, faunę, powietrze, wody i inne. Podstawową kwestią jest minimalizacja tego wpływu. W przypadku odstąpienia od realizacji zmiany planu zostałby zachowany stan dotychczasowy. Nie jest to jednak wariant najbardziej optymalny.

Obecny sposób zagospodarowania w obszarach objętych projektem zmiany planu charakteryzuje się dominacją rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Rolnictwo jest głównym czynnikiem kształtującym zasoby przyrody i krajobrazu. Zmiany zachodzące w środowisku analizowanych terenów nie są intensywne, nie powodują przekształcenia procesów przyrodniczych, które należałoby ocenić jako niekorzystne. Istniejące użytkowanie gospodarcze zasobów przyrody zarówno w obszarach zmian oraz w bezpośrednim otoczeniu nie stwarza zagrożenia ich trwałości, ma jednak istotny wpływ na ich jakość: Dotyczy to przede wszystkim:

- obniżenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych /spływu nadmiaru nawozów i środków ochrony roślin z pól oraz zanieczyszczonych wód opadowych z koron dróg publicznych. Najpoważniejszym źródłem zanieczyszczeń wód są ścieki bytowo-gospodarcze pochodzące z terenów nie wyposażonych w kanalizację
- zmiany ukształtowania powierzchni ziemi i degradacja gleb na skutek intensywnej erozji wodnej/spływy wód opadowych i roztopowych/ oraz poza koncesyjnej eksploatacji surowców naturalnych – nie rekultywowane wyrobiska.
- obniżenia standardów akustycznych terenu /emisja hałasu przez pojazdy silnikowe, niska jakość nawierzchni dróg publicznych, ruch tranzytowy drogami publicznymi
- szaty roślinnej. Zbiorowiska leśne i zaroślowe podlegają przekształceniu na skutek niewłaściwego użytkowania - nielegalne wyrzucanie śmieci, nadmierna penetracja.

Skutki środowiskowe istniejących funkcji lub ustalonych na podstawie obowiązującego planu ale jeszcze nie zrealizowanych

Podmiot oddziaływania	Bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
różnorodność biologiczna	P/N	P/N			N		P/N	P/N	
Ludzie									
Flora/siedliska	P/N	P/N			N		P/N	P/N	
Fauna	P/N	P /N			N		P/N	P/N	
Powierzchnia ziemi									
Wody	P/N	P/N			N		P/N	P/N	
powietrze	P/N	P /N			N		P/N	P/N	
Klimat	N	N			N		N	N	
Zasoby naturalne									
Dobra kultury /zabytki/									
krajobraz	P	P/N			N		P	P	
Parki Krajobrazowe	N	N			N		N	N	
Obszary NATURA	N	N			N		N	N	
Rezerwaty przyrody									
System Przyrodniczy	P/N	N					P/N	P/N	

P -oddziaływania pozytywne ; N -oddziaływania negatywne (słabe, umiarkowane) ; NZ -oddziaływania negatywne znaczące

Obecnie zmiany zachodzące w środowisku w obszarze gminy i analizowanym terenie nie są intensywne, nie powodują znacznego przekształcenia procesów przyrodniczych, przede wszystkim takich, które należałoby ocenić jako niekorzystne. Wynika to z trwałości dotychczasowego rolniczego użytkowania, braku nagłych zmian w sposobie użytkowania oraz stosunkowo ekstensywnej gospodarki rolnej.

Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektowanego dokumentu

W sytuacji braku realizacji zapisów planu (‘wariant zerowy’) przypuszczać należy, że na terenie gminy następować będzie dalsza, powolna antropopresja i przekształcenia naturalne związane z:

- użytkowaniem rolniczym gleb (nadmiar nawozów i środków chemicznej ochrony roślin);
- wylesieniem oraz przekształceniem na znacznych obszarach naturalnych zbiorowisk leśnych;
- nie zawsze kontrolowanym zagospodarowaniem odpadów i eksploatacją surowców naturalnych;
- emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, emisją hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery, wprowadzaniem ścieków do wód i do ziemi, składowaniem odpadów, pryzmowaniem obornika i kiszonek na powierzchni ziemi;
- zajmowaniem terenów otwartych pod funkcje budowlane (potencjalnie chaotycznie wprowadzona zabudowa).

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANYM DOKUMENCIE

Choć plan miejscowy stanowi dokument o znaczeniu lokalnym, to przy jego sporządzaniu pośrednio uwzględniono **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym** dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. 2024 poz. 54), Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz. U. 2023, poz. 1336, ze zm.) i

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023, poz. 6533, ze zm.);

- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024, poz. 82);
- ochrony wód podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r., ustawa Prawo wodne (Dz. U. 2023 r., , poz. 1478 , ze zm.), Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2003, Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. – Dz. U. z 2023, poz. 300) w odniesieniu do Jednolitej Części Wód Podziemnych;
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego 2030 (przyjętym uchwałą Nr LIII/759/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 11 grudnia 2023 r.);
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. z 2024, poz. 54) oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023, poz. 1587 ze zm.), Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego, Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2030, Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022;
- ochrony korytarzy ekologicznych - zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej (doliny Wieprza z dopływami) zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego i Ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.);
- ochrony walorów krajobrazowych (przez zachowanie OCHK i PK) zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową;
- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, różnorodności biologicznej, ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami oraz utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.), ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2024, poz. 54 oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Polityką ekologiczną państwa 2030, Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań na lata 2015 - 2020 – która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992r (Rio de Janeiro).
- ochrony dzikiej fauny i flory oraz siedlisk naturalnych, zgodnie z Konwencją Berneńską z 1979 r., Dyrektywą Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin i Dyrektywą Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków;
- gospodarowania dolinnymi terenami podmokłymi z godnie z Konwencją o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego-Ramsar 1971;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z Polityką ekologiczną państwa 2030, Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tj. Dz. U. 2020, poz. 2187), Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko oraz Konwencją z Espoo z 1991r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym.

Ponieważ na terenie objętym przedmiotową zmianą nie występują cenne elementy przyrody (ekosystemy, siedliska, gatunki, walory krajobrazu) o randze międzynarodowej, czy chociażby krajowej w ocenie tej trudno odnieść się do:

- Konwencji Berneńskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk;
- Konwencji o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992r;
- Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979r;
- Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971r.

9. Monitoring skutków realizacji postanowień zmiany planu

Skutki realizacji postanowień zmiany planu mają zróżnicowany charakter i obejmują: fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu, zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, zmiany w sferze społecznej i gospodarczej. Zgodnie z art. 55 ust.3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Polegać on będzie na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska i w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

- Współpraca z RDOŚ w Lublinie umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą posłużyć do dalszych analiz i ocen.Z a najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie obejmujące:monitoring ptaków,
- pomiary hałasu,
- inwentaryzację stanu cennych siedlisk w obszarach ochrony przyrody (raz na 5 lat),
- pomiary emisji do powietrza w obrębie intensywnie uczęszczanych dróg i skupisk zabudowy mieszkaniowej (szczególnie w sezonie grzewczym).

Podkreślić tu należy, że są to jedynie wskazania i proponowane zalecenia autora Prognozy - szczegółowy zakres w/w monitoringów prawdopodobnie określony zostanie na dalszych etapach proceduralnych (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz.U z 2024 r., poz. 54) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń tego projektu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i komponentów środowiska, dotrzymywaniu standardów jego jakości, występowania obszarów przekroczeń, występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

10. Ocena stanu środowiska w przypadku braku realizacji opracowywanych planów

Brak realizacji zmiany planu może przyczynić się do nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska to uporządkowanie zagospodarowania nowych terenów gminy.
Zmiana planu stworzy możliwość harmonijnego rozwoju gminy w zakresie usług i infrastruktury technicznej i komunikacji. Ustalenia zmiany planu zapewnią warunki lepszego bytowania ludzi, poprzez określenie zasad zagospodarowania terenów w tym nakazów i zakazów. Ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera zapisy zmierzające do minimalizacji skutków wpływu projektowanej zabudowy na środowisko.
Każda działalność człowieka, a szczególnie inwestycyjna, to ingerencja w środowisko naturalne. Wszystko ma jakiś pewien wpływ na krajobraz, florę, faunę, powietrze, wody i inne. Podstawową kwestią jest minimalizacja tego wpływu. W przypadku odstąpienia od realizacji zmiany planu zostałby zachowany stan dotychczasowy. Nie jest to jednak wariant najbardziej optymalny.

11. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Przeznaczenie terenów pod planowane kierunki i rodzaje zagospodarowania będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest

mało prawdopodobne. Zaznaczyć tu jednak trzeba, że zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r o przedsięwzięciach mogących znacząco oddziaływać na środowisko - Dz. U. 2016, poz. 71, kluczowa zmiana funkcji terenu może należeć do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Okresowe wzmożenie transportu kołowego na drogach dojazdowych, przede wszystkim na etapie realizacji planowanych inwestycji, nie powinno wpłynąć w sposób istotny na warunki komunikacyjne rejonu. Uciążliwości związane z eksploatacją nowych terenów nie będą się wiązać z ograniczeniem korzystania np. z drogi publicznej, z wody, elektryczności, czy środków łączności.
Na terenach objętych zmiany planu nie występują mogące stanowić zagrożenie dla życia i mienia ludzi ruchy osuwiskowe, oraz tereny zagrożone powodzią.
Zmiana funkcji terenów pod zabudowę zagrodową będą oddziaływaniami negatywnymi, a oddziaływania te wynikać będą z faktu wykorzystania pod cele budowlane gruntów ornych, które pełniły funkcje ekologiczne (miejsce bytowania fauny polnej), odprowadzania ścieków, emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych i emisji hałasu. Nie będą one jednak naruszać określonych standardów jakościowych i można je zaliczyć do oddziaływań słabych (akceptowalnych).

Podmiot oddziaływania	Bezpośrednie	pośrednie	Wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	Poziom z pominięciem chwilowych
Różnorodność biologiczna	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns
Ludzie	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns
Zwierzęta	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns
Rośliny	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Wody	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns/Nu
Powietrze	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns
Powierzchnia ziemi	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns
Krajobraz	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Nu	Ns	Ns/Nu
Klimat	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns/Nu
Zasoby naturalne	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Zabytki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobra materialne	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Obszar Natura 2000 Roztocze PLB060012	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przyrodnicze obszary funkcjonalne :System Przyrodniczy Gminy ,ECONET PL – międzynarodowy obszar węzłowy 21K - Południoworoztoczańskim, Korytarz Południowo- Centralnym (KPdC) w strefie GKPdC-1A Puszcza Solska	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Ns	Ns
Oddziaływanie ustaleń projektu Planu	Ns	Ns	-	-	-	-	Ns	Ns	Nu	Ns

Ns - oddziaływania negatywne słabe (pomijalne) , Nu oddziaływania negatywne umiarkowane (działania minimalizujące) , Nz- negatywne znaczące (ograniczanie do umiarkowanego albo poszukiwanie rozwiązań alternatywnych), P- oddziaływania pozytywne.

Z przeprowadzonej analizy potencjalnych skutków środowiskowych ustaleń projektu planu wynika, że poziom negatywnych oddziaływań na środowisko i funkcje ekologiczne wzrośnie w minimalnym stopniu w stosunku do stanu istniejącego (faktycznego i planistycznego obowiązującego aktualnie) ale w dalszym ciągu będzie to poziom długoterminowy i stały określany jest jako słaby. Oddziaływania umiarkowane wystąpią jedynie w fazie procesów

budowlanych związanych z realizacją funkcji i będą mieć charakter krótkotrwały i przemijający. Nie zachodzi potrzeba wprowadzania dodatkowych ustaleń ograniczających wpływ na środowisko lub dodatkowego typu monitoringu np. hydrologicznego, geologicznego, poza Państwowym Monitoringiem Środowiska i monitoringiem urbanistycznym.

Oddziaływania na środowisko istniejących funkcji na terenach objętych zmianą planu:

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	**Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:**													
	Obszary Natura 2000	**Korytarze i przy- ornitologiczne**	**różnorodność biologiczną**	**ludzi**	**zwierzęta**	**roślinv**	**wode**	**powietrze**	**powierzchnie**	**krajobraz**	**klimat**	**zasoby naturalne**	**zabytki**	**dobra materialne**
MN-U– teren zabudowy mieszkaniowej lub usług	0	0	-	+		-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	0	+
L– teren lasu	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+

Oznaczenia:
(+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
(-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na elementy środowiska wynika, że brak realizacji inwestycji określonych w projekcie zmiany planu będzie generować oddziaływania negatywne bezpośrednie i stałe na różnorodność biologiczną, florę, faunę i krajobraz oraz chwilowe pośrednie i bezpośrednie na wody i powietrze. Oddziaływania te nie będą miały charakteru znaczącego

Na podstawie analizy powyższej tabeli należy stwierdzić, że wprowadzenie funkcji terenu określonych w projekcie zmiany planu, poza układem komunikacyjnym spowoduje słabe i umiarkowane oddziaływanie na środowisko. W związku z tym, że całkowitego oddziaływania nie da się uniknąć mogą być realizowane na przedmiotowym terenie.

Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań		Etap budowy	Etap eksploatacji
Rodzaj oddziaływania	bezpośrednie	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zwiększenie zanieczyszczenia powietrza spalinami, - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi (zabudowa kubaturowa, drogi, infrastruktura techniczna, itp.), - zwiększenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów zapylenia występujące podczas prowadzenia prac budowlanych, - odpady budowlane.	- zwiększenie natężenia hałasu komunikacyjnego, - rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu „komunalno-bytowego", - zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, - wzrost ilości wytwarzanych ścieków, - wzrost ilości wytwarzanych odpadów
	pośrednie	- pogorszenie jakości wód opadowych poprzez nieprawidłowe składowanie odpadów budowlanych, ewentualnie w przypadku awarii urządzeń	- generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych, - poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych po podłączeniu wszystkich inwestycji do systemu kanalizacji
	wtórne	- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań	- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań
	skumulowane	- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań	- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań
czasowe	krótkoterminowe	- pojawienie się hałasu wywołanego przez maszyny budowlane, - wzrost zanieczyszczenia powietrza (szczególnie zapylenia), - pojawienie się problemu składowania odpadów budowlanych, - pojawienie się problemu składowania ziemi z wykopów na fundamenty	- wzrost zanieczyszczeń w sezonie zimowym spowodowanym ogrzewaniem budynków
	długoterminowe	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej, - wzrost zanieczyszczeń wywołanych zwiększeniem liczby pojazdów, - zmiany krajobrazowe	- zmiany odbioru przestrzeni, - zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej w obszarach zabudowy, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - zmniejszenie infiltracji zasilającej wody podziemne
Rodzaj intensywności	stałe	- zmiany krajobrazu - zmiany ukształtowania powierzchni terenu	- zmiany odbioru przestrzeni (krajobrazu), - wzrost powierzchni nieprzepuszczalnych w obszarach zabudowy, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowy - zwiększenie wielkości terenów utwardzonych
	chwilowe	- powstawanie odpadów „budowlanych" oraz gruntu z wykopów - wzrost zapylenia związanego z pracami budowlanymi, - pojawienie się hałasu wywołanego przez maszyny budowlane	- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań
	pozytywne	- poprawa walorów krajobrazowych miejscowości poprzez pojawienie się budynków o nowoczesnej architekturze	- zwiększenie dostępności do usług i terenów inwestycyjnych
	negatywne	- zwiększenie poziomu zanieczyszczenia powietrza, - zwiększenie poziomu hałasu, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowy	- zmiany odbioru przestrzeni (krajobrazu), - zwiększenie poziomu zanieczyszczenia powietrza, - zwiększenie poziomu hałasu, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w

Waroryzacja		- odpady budowlane	- obszarach zabudowy, - zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych w - obszarach zabudowy - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych - wzrost ilości wytwarzanych odpadów - zwiększenie wielkości terenów utwardzonych

Przewiduje się następujące skutki powodowane emisją do środowiska oraz wykorzystaniem zasobów środowiska:

- **wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza.**

Przeznaczenie terenów pod funkcje budowlane wiąże się z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza **z tzw. emitorów niskich, głównie z indywidualnych systemów grzewczych oraz z silników samochodowych, maszyn silnikowych budowlanych i rolniczych.** W przypadku zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej będą to oddziaływania bezpośrednie, średnio i długoterminowe (sezon grzewczy) lub długoterminowe albo stałe (przez okres funkcjonowania zabudowy).
Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec ustalają gaz ziemny jako podstawowy nośnik energii cieplnej. Gaz ziemny jest nośnikiem niskoemisyjnym. Emisje silnikową z pojazdów samochodowych i rolniczych można zmniejszać poprzez modernizację dróg. Emisję kominową poprzez preferencje dla paliw niskoemisyjnych lub ekologicznie czystych „źródeł energii" (np. energia słoneczna, energia wiatru, wody itp.). Środowisko w rejonie objętym zmianami, ze względu na wysoki wskaźnik lesistości posiada duże zdolności samooczyszczania się w procesach fotosyntezy. Ponadto nowe obiekty budowlane są z reguły energooszczędne (docieplone i doszczelnione).
Ze względu na niewielkie powiększenie terenów budowlanych emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza nie będzie mieć istotnego wpływu na stan czystości powietrza. Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza z zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej wystąpi zarówno w okresie realizacji jak i późniejszego funkcjonowania. Oddziaływania będą mieć charakter stały (ciepła woda dla potrzeb bytowych) lub okresowy (sezon grzewczy) oraz bezpośredni. Instalacje indywidualne w zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej nie będą wymagały pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do atmosfery, natomiast emisję zanieczyszczeń do powietrza z usług stanowiących funkcję podstawową lub dopuszczonych jako funkcja uzupełniająca zabudowę zagrodową i jednorodzinną, w przypadku odrębnej kotłowni będzie limitować organ ochrony środowiska**. Oddziaływanie powodowane wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza, biorąc pod uwagę niewielką skalę terenów budowlanych, niską lub umiarkowaną intensywność zabudowy oraz możliwość stosowania nośników niskoemisyjnych można zaliczyć do negatywnych słabych.**

- **wytwarzaniem odpadów.**

Wyznaczone obszary funkcyjne będą miejscem lokalizacji przedsięwzięć wytwarzających odpady komunalne i przemysłowe na etapie budowy i na etapie późniejszego funkcjonowania. W trakcie realizacji obiektów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz usługowej powstawać będą odpady materiałów budowlanych i ziemia z wykopów pod fundamenty / obiekty mieszkalne, gospodarcze i usługowe, infrastruktura techniczna i komunalna Itp./. W trakcie funkcjonowania w obszarach mieszkaniowo-usługowych będą powstawać głównie odpady komunalne. Sposób gromadzenia i utylizacji dla poszczególnych grup odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, powinien być zgodny z wymogami ustawy o odpadach oraz wojewódzkiego programu gospodarki odpadami. **Tryb gromadzenia i usuwania odpadów ustala Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Susiec** Na terenie Gminy Susiec obowiązuje selektywna zbiórka następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru i tektury, metalu, tworzyw sztucznych i wielomateriałowych, szkła opakowaniowego bezbarwnego i kolorowego, przeterminowanych leków i chemikaliów, mebli i odpadów wielkogabarytowych,

zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, odpadów ulegających biodegradacji. Wysegregowane odpady gromadzone są w pojemnikach lub workach i odbierane z nieruchomości przez podmiot obsługujący gminę lub dostarczane do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Suścu lub Majdanie Sopockim Pierwszym albo aptek (przeterminowane leki) lub punktów prowadzących sprzedaż detaliczną (zużyte akumulatory, baterie). Odpady pozostałe po segregacji odbierane są z nieruchomości przez podmiot obsługujący gminę.
Odpady inne niż komunalne będą wytwarzane i gromadzone utylizowane zgodnie z zezwoleniami i programami gospodarki odpadami zatwierdzonymi przez organ ochrony środowiska. Przepisy ustawy o odpadach ustalają dla wytwórcy odpadów prowadzącego instalację, wymóg uzyskania decyzji organu ochrony środowiska zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, pozwolenia na wytwarzanie odpadów, a także przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.
Wielkość odpadów z nowych gospodarstw domowych, produkcji rolniczej i usług, w wyznaczonych terenach budowlanych nie będzie istotnym obciążeniem dla systemu gromadzenia i utylizacji odpadów na terenie gminy. Funkcjonujący obecnie system gospodarki odpadami jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa rozwiązaniami przyjętymi w województwie lubelskim (Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego) i zapewnia bezpieczeństwo ekologiczne. Oddziaływania wynikające z emisji odpadów można ocenić jako negatywne słabe.

- **wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi.**

Rozwój usług oraz mieszkalnictwa zagrodowego i jednorodzinnego z usługami skutkować będzie wzrostem ilości wytwarzanych ścieków i zagrożeń dla środowiska, w szczególności dla wód powierzchniowych i podziemnych. **Obecnie funkcjonują dwie oczyszczalnie ze zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi: w Suścu, oraz Majdanie Sopockim**. Przepustowość oczyszczalni w Suścu wynosi 305m3/dobę – wykorzystanie 95m3/dobę, natomiast w Majdanie Sopockim przepustowość wynosi 110m3/dobę – wykorzystanie 35m3/dobę. Studium i obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec zakłada objęcie zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi wszystkich zwartych jednostek osadniczych. Jednostki osadnicze pozostające obecnie poza zbiorczym systemem kanalizacyjnym w większości znajdują się w obszarze wychodni wodonośca kredowgo /GZWP Nr 407 Niecka Lubelska/ na powierzchnię topograficzną /Paary, część Kunek, Łasochy, Łuszczacz, Róża, Grabowica/, które zaliczane są do obszarów szczególnego zagrożenia wód podziemnych –okres przesączania zanieczyszczeń antropogenicznych jest krótszy niż 2 lata. Warunki hydrogeologiczne w większości jednostek osadniczych nie pozwalają na rozsączanie oczyszczonych ścieków do gruntu, brak natomiast innego odbiornika ścieków z oczyszczalni przydomowych /np. Grabowica, Łuszczacz, Róża, Paary/. Zbiorowe systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków są rozwiązaniem gwarantującym bezpieczeństwo ekologiczne. **Rozwiązania indywidualne mogą być dopuszczone w zabudowie kolonijnej pod warunkiem udokumentowania bezpiecznych warunków hydrogeologicznych.** Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty gminy w zakresie ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, w tym zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków należy do zadań własnych gminy /art.7 ust.1 ustawy o samorządzie gminy, art. 3 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków/.Gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego /art.3 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustala tereny, na których przewiduje się stosowanie systemów indywidualnych lub grupowych oczyszczenia ścieków bądź zbiorników bezodpływowych /art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym/. Przepisy Prawa wodnego /art. 42 ust. 4/ dopuszczają rozwiązania indywidualne tj. bezodpływowe zbiorniki na ścieki oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków jako systemy uzupełniające komunalny zbiorczy system kanalizacji i oczyszczania ścieków –głównie dla zespołów zabudowy kolonijnej, rozproszonej i przysiółków, w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty. Tylko tereny w Skwarkach, Suścu, Oseredku i Majdanie Sopockim (część) mają dostęp do kanalizacji i oczyszczalni ścieków. W pozostałych stosowane są rozwiązania indywidualne, głównie bezodpływowe zbiorniki na ścieki z wywozem do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków w Suścu. **Do czasu jej zrealizowania sieci kanalizacyjnej istnieje konieczność stosowania bezpiecznych rozwiązań indywidualnych.**
Biorąc pod uwagę występowanie terenów o niekorzystnych warunkach posadowienia budynków, projekt zmiany planu wprowadza zapis warunkujący lokalizację indywidualnych oczyszczalni ścieków –

powstawać one mogą jedynie w przypadku udokumentowanych, bezpiecznych warunków hydrogeologiczych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa budowlanego i prawa wodnego. Przyczyni się to do ograniczenia możliwego ryzyka negatywnego oddziaływania oczyszczalni na siedliska wodno-łąkowe wykorzystywane przez gatunki będące przedmiotem ochrony na obszarach Natura 2000, ale również innych terenach, jak również możliwego niekorzystnego wpływu na stan wód.

Wytwarzanie ścieków w terenach funkcyjnych, gromadzenie w zbiornikach, a następnie oczyszczanie w specjalistycznych oczyszczalniach i wprowadzanie oczyszczonych ścieków do wód ma charakter czasowego wpływu pośredniego na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych o charakterze średnioterminowym i oddziaływaniu negatywnym umiarkowanym, możliwym do zaakceptowania .Rozwiązania zbiorowe ustalone jako docelowe będą ograniczać negatywny wpływ na środowisko generowany przez gospodarkę ściekową.

- **emitowaniem hałasu i pól elektromagnetycznych** .

Spośród terenów objętych zmianą ochronie przed hałasem podlegają tereny zabudowy zagrodowej lub mieszkaniowej oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i związane ze stałym lub czasowym pobytem ludzi**. Zaliczenie konkretnego terenu do chronionego przed hałasem nastąpi w kolejnej procedurze planistycznej.** Hałas emitowany w w/w obszarach mieszkaniowych w związku z prowadzoną działalnością rolniczą i inną usługową, włącznie z hałasem komunikacyjnym nie może przekraczać dopuszczalnych norm, ustalonych dla terenów mieszkalnictwa przepisami szczególnymi (art. 113 i 114 Prawa ochrony środowiska). Dopuszczane w terenach mieszkalnictwa usługi, mogą być realizowane pod warunkiem uwzględnienia wymogów ochrony przed hałasem**.** Źródłem hałasu są głównie drogi publiczne i linie kolejowe. Celem wyeliminowania negatywnego wpływu na zdrowie ludzi **w następnej procedurze planistycznej zostaną ustalone strefy bezpieczeństwa (linie zabudowy) dla obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi od dróg publicznych i toru kolejowego oraz w celu ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym strefy bezpieczeństwa dla linii elektroenergetycznych. Rozwiązania chroniące ustawowe mogą być wzmocnione dodatkowymi, jeżeli nie są wystarczające (***np. obowiązek założenia i utrzymywania pasów zieleni izolacyjnej lub stosowania technicznych ekranów akustycznych).*

Ze względu na małą skalę terenów budowlanych i lokalizację w strefach o niskiej intensywności zabudowy nie zachodzi prawdopodobieństwo oddziaływania negatywnego ustalonych funkcji na akustykę terenów mieszkalnictwa w otoczeniu. Hałas nie będzie również znacząco negatywnie oddziaływać na faunę w siedliskach leśnych w otoczeniu .W obrębie lasu prowadzone są prace gospodarcze i hodowlane, funkcjonują drogi leśne i publiczne. Zwierzęta akceptują istniejący zakres hałasu i bytują w bezpośrednim sąsiedztwie terenów budowlanych.
Elektrownia fotowoltaiczna składa się z modułów fotowoltaicznych, których połączenie szeregowe składa się na napięcie stałe DC, którego zakres jest zależny ilości szeregowo połączonych modułów i zawiera się w przedziale od 0 do 1000V (zgodnie z normą PN-EN 61215). Oznacza to, że potencjał pomiędzy kablem plus oraz minus wynosi do 1000V. Potencjał kabla plus oznacza w tym wypadku „stały ładunek dodatni". Należy nadmienić, że niebezpieczeństwo wynikające ze stałego napięcia/ładunku polega na możliwości przepływu tego ładunku do obiektu o niższym potencjale, czyli możliwości zajścia porażenia prądem elektrycznym. Właśnie w tym celu stosuje się izolację okablowania oraz wszystkich komponentów, którymi płynie prąd. zżycie izolowanego okablowania jest analogiczne jak w sieci elektrycznej budynków mieszkalnych. P-Prąd wyjściowy z inwerterów i generatorów będzie prowadzony liniami średniego napięcia, które położone będą pod ziemią, dlatego ich oddziaływanie będzie niezauważalne. Wobec tego nie istnieje możliwość by poziom promieniowania elektromagnetycznego mógł powodować jakiekolwiek oddziaływanie na ludzi, zwierzęta czy rośliny bytujące w okolicy planowanej inwestycji. Pole modułów fotowoltaicznych nie ma najmniejszego wpływu elektromagnetycznego na otaczające środowisko oraz ludzi.
Biorąc pod uwagę lokalizację obszarów objętych zmianami w stosunku do dróg publicznych, linii kolejowej oraz linii elektroenergetycznych, jak też ustawowe rozwiązania chroniące, można bez większego błędu przyjąć, że oddziaływania negatywne utrzymają się na poziomie negatywnym słabym tj. akceptowalnym.

- **wykorzystywaniem zasobów środowiska.**

Pod funkcje budowlane przeznaczane są grunty posiadające już status gruntów budowlanych, grunty rolne zabudowane (zabudowa zagrodowa), grunty orne niskich klas bonitacyjnych do zalesienia i lasy oraz teren poeksploatacyjny. Wykorzystanie gruntów pod zabudowę zagrodową i mieszkaniową oraz usługową niskiej

intensywności nie wpłynie negatywnie na zasoby i funkcje ekologiczne w otoczeniu **ale w przypadku przeznaczenia pod funkcje budowlane terenów lasu lub zadrzewień na gruntach porolnych (zalesienia naturalne) w obszarze Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008 i w obszarze Natura 2000 Roztocze PLB060012 mogą wystąpić miejscowe oddziaływania negatywne.** W związku z powyższym przeanalizowano skutki przeznaczenia pod funkcje budowlane terenów z ekosystemami leśnymi lub zadrzewieniowymi na gruntach porolnych dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, innych gatunków chronionych i funkcji ekologicznych, celów ochronnych w parkach krajobrazowych, stanu zasobów przyrody i krajobrazu oraz zasobów wód i lasów.
Z wieloaspektowej analizy wynika, że ze względu na wysoki wskaźnik lesistości Gminy Susiec, rozległość siedlisk leśnych oraz niewielką skalę wyznaczanych terenów budowlanych na terenach leśnych brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu zarówno na zasoby parków krajobrazowych (Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej, Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego), na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (Puszcza Solska PLB060008 oraz Roztocze PLB060012), na funkcje ekologiczne ekosystemów leśnych i zadrzewieniowych w systemie przyrodniczym gminy (miejsca rozrodu i regularnego bytowania gatunków, trasy migracyjne). Oddziaływanie na zasoby środowiska i funkcje ekologiczne można zaliczyć do negatywnych umiarkowanych, możliwych do zaakceptowania**. Istnieje jednak możliwość i potrzeba zminimalizowania na poziomie Studium i późniejszej procedury mpzp negatywnych skutków wyznaczenia terenów budowlanych instrumentami planistycznymi np. poprzez ustalenie obowiązku pozostawienia części drzewostanu leśnego i zadrzewieniowego oraz wkomponowania w zagospodarowanie działek w ramach wskaźnika terenów biologicznie czynnych,** dostosowanie wskaźników zabudowy do odporności terenów na antropopresję, wyznaczenie strefy wolnej od zabudowy od linii lasu (zagrożenie pożarowe , ochrona bioróżnorodności ekotonu lasu) , wyznaczenie stref ochrony funkcji dolin rzecznych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych z ograniczeniami zabudowy lub jej wykluczeniem itd..

- **ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.**

Funkcje terenu ustalone w zmianie planu nie będą generować przedsięwzięć związanych z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii. Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakład w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych /rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej /Dz. U z 2002 r. Nr 58, poz. 535//. Źródłem zagrożeń mogą być wypadki drogowe, kolejowe lub zniszczenie linii energetycznych /huragany/. **Brak jest prawdopodobieństwa oddziaływań negatywnych znaczących. Mogą wystąpić oddziaływania negatywne słabe lub umiarkowane możliwe do zaakceptowania.**

- **powierzchnia ziemi**

Ustalenia zmiany planunie będą generować działań związanych z istotną zmianą ukształtowania powierzchni ziemi w terenach budowlanych. Niewielkie przekształcenia powierzchni ziemi nastąpią w trakcie wykonywania prac budowlanych, szczególnie w trakcie realizacji wykopów pod fundamenty i rozplantowywania urobku w terenie funkcyjnym. Zmiany te nie będą widoczne w krajobrazie po zakończeniu robót i zagospodarowaniu terenu. **Nie będą to trwałe i znaczące zmiany ukształtowania. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi można zaliczyć do negatywnych słabych (akceptowalnych).**
Część terenów objętych zmianą funkcji posiada już status terenów budowlanych i jest zabudowana, natomiast w części ustalenia zmiany planu wiążą się z przeznaczeniem gruntów rolnych z glebami niskich klas bonitacyjnych lub gruntów leśnych pod funkcje zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej lub usługi. W trakcie budowy w miejscu obiektów podziemnych i naziemnych nastąpi całkowite zniszczenie gleby, nastąpią również niekorzystne zmiany struktury gleby w strefie technicznej budowy oraz możliwość skażenia gleb np. ropopochodnymi /wycieki oleju, ropy, benzyny/ i zanieczyszczenia odpadami. Zmiana przeznaczenia lasu wymaga uzyskania zgody odpowiedniego organu ds. lasu (Marszałek Województwa, Minister Środowiska) przed uchwaleniem Planu. **Oddziaływanie na gleby można zaliczyć do negatywnych słabych (akceptowalnych).**

- **wody podziemne i powierzchniowe,**

Ustalenia zmiany planu dot. wyznaczenia lub przekształcenia terenów budowlanych nie będą generować zagrożeń ilościowych i jakościowych dla kredowych wód GZWP Nr 407 Niecka Lubelska /Chełm-Zamość/

i wód czwartorzędowych GZWP Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj-Lubaczów oraz powierzchniowych. Nie będą również istotnie wpływać na cele środowiskowe ustalone w Planie gospodarowania wodami dorzecza Wisły dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych występujących w obszarze gminy Susiec. Planowane w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Susiec czasowe rozwiązania indywidualne gospodarki wodno-ściekowej (studnie, bezodpływowe zbiorniki na ścieki) oraz docelowe (wodociągi, kanalizacja sanitarna) są zgodne z wymogami ochrony środowiska. **W przypadku zabudowy zagrodowej zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych może być pryzmowanie obornika lub kiszonek na nie uszczelnionym podłożu oraz brak zbiorników na gnojowicę w przypadku bezściółkowej hodowli zwierząt. W związku z powyższym w następnej procedurze planistycznej (mpzp) mogą być wprowadzone rozwiązania chroniące, a mianowicie ustalenia dot. postępowania z nawozami naturalnymi (płyty obornikowe, zbiorniki na gnojowicę) w wyznaczonym terenach zabudowy zagrodowej.**
W wyniku zabudowy kolejnych terenów zmieniony też zostanie miejscowo bilans wodny. Zmniejszy się wsiąkanie wód opadowych i roztopowych do ziemi, zwiększy się natomiast spływ powierzchniowy. Skala wyznaczonych terenów budowlanych nie jest wielka a intensywność zabudowy niska lub umiarkowana. Ustalone funkcje nie zaliczają się do funkcji szczególnie wodochłonnych. Będą to oddziaływania pośrednie i stałe. Zwiększy się też pobór wód podziemnych do celów komunalnych, a tym samym ilość odprowadzanych ścieków. Ujęcia komunalne wód podziemnych posiadają znaczne rezerwy zasobów eksploatacyjnych (zasoby eksploatacyjne ujęć komunalnych w Suścu, Grabowicy, Ciotuszy Nowej, Łosińcu, Łuszczarzu i Parach wynoszą 1111m3/dobę, natomiast eksploatacja 522m3/dobę – t.j.50% zasobów eksploatacyjnych) i istnieje techniczna możliwość racjonalnej rozbudowy sieci wodociągowych na powiększone tereny oraz realizacji sieci kanalizacyjnej. Koszty wyposażenia terenów w infrastrukturę komunalną będą jednak bardzo wysokie. Uzasadnione jest czasowe dopuszczenie rozwiązań indywidualnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (studnie, bezodpływowe zbiorniki na ścieki). **Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne wynikające z przyjętych rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej** (jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz GZWP nr 407 i GZWP Nr 428**) można zaliczyć do negatywnych słabych (akceptowalnych).Nie ma zagrożenia ilościowego i jakościowego. Problemem są funkcje ekologiczne wód.**

- **Klimat.**

Ustalenia zmiany planu nie **będą generować potencjalnych zmian klimatycznych w skali makro. Mogą jednak lokalnie zaburzać ruchu mas powietrza i pogarszać warunki mikroklimatyczne, szczególnie w lokalizacjach dolinnych.** Ponadto, na etapie wykonywania prac budowlanych będzie mieć miejsce krótkotrwały wzrost zapylenia, wzrost hałasu powodowanego pracą ciężkiego sprzętu budowlanego i środków transportowych, wzrost emisji spalin silnikowych, natomiast na etapie funkcjonowania będzie mieć miejsce emisja zanieczyszczeń gazowych, pyłowych i hałasu ,co będzie pogarszać warunki aerosanitarne i akustyczne. **Mogą wystąpić oddziaływania negatywne słabe pośrednie na mikroklimat o charakterze krótkoterminowym (uciążliwości okresu budowy), średnioterminowym, długoterminowym lub stałym (zaburzenie kierunku spływu mas powietrza, ograniczenie przewietrzania dolin rzecznych w przypadku lokalizacji zabudowy w ich dnie, zmniejszenie powierzchni infiltracji wód w głąb i podnoszenie poziomu wód gruntowych w dnie doliny, a tym samym wilgotności powietrza (mgławiska), zwiększenie temperatury w terenach zabudowanych itp.). Kształtowanie funkcji budowlanych powinno uwzględniać jednak ekstremalne zjawiska atmosferyczne typu huragany, intensywne opady gradu, śniegu, deszczy, długotrwale susze itp. oraz skutki pośrednie tych zjawisk (osuwiska w strefach krawędzi i stromych stoków, podniesienie poziomu wody w dolinach, załamywanie się lub zrywanie dachów, pożary itd,).**
Zmiany zagospodarowania terenu dopuszczone projektem planu będą miały charakter miejscowy (topiczny) wynikający ze wzrostu powierzchni zabudowanych panelami. W przypadku lokalizacji zespołu baterii fotowoltaicznych zmiany te, zwłaszcza z uwagi na ograniczenie ekspozycji powierzchni na promienie słońca istotnie mogą zmienić warunki siedliskowe dla rosnących na tym terenie roślin oraz bytujących tutaj organizmów. Pośrednio mogą się one przyczynić do całkowitej przebudowy składu gatunkowego na terenach zainwestowanych w ten sposób. Zmiany klimatu będą także spowodowane zmianą bilansu cieplnego dużych powierzchni (mniejsze albedo). Mogą mieć one nie tylko miejscowe znaczenie, ale być odczuwalne także w sąsiedztwie zespołów ogniw fotowoltaicznych poprzez lekką modyfikację warunków termicznych.

- **Zasoby naturalne.**

Wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego 2015 (PZPWL 2015) główne zasoby naturalne obejmują: **zasoby wód śródlądowych (podziemnych i powierzchniowych), złoża kopalin, zasoby glebowe, lasy wszystkich form własności, zasoby uzdrowiskowe, zasoby przyrodnicze parków narodowych oraz przestrzeń krajobrazową**. Spośród strategicznych zasobów naturalnych określonych w *ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju,* na terenie województwa lubelskiego występują: wody podziemne i wody powierzchniowe, lasy państwowe, złoża kopalin objęte własnością górniczą, zasoby przyrodnicze parków narodowych.

Obszary objęte zmianą planu położone są w GZWP **nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość),**w **zlewni Tanwi (** zlewnia prawostronnych dopływów górnej Tanwi do ujścia Szumu – Lubycza Królewska, Bełżec, Tomaszów Lub., Susiec, Krasnobród, Józefów, m. Józefów, Obsza, Łukowa, Zwierzyniec, Tereszpol, Aleksandrów) w dolinie Łosinieckiego Potoku i Sopotu) , **wskazanych w PZPWL 2016 do ochrony planistycznej . Obejmują również fragmenty lasów.**

Projekt zmiany planu obejmuje tereny z udokumentowanymi zasobami surowców naturalnych.

Ustalenia projektu zmiany planu nie stwarzają zagrożeń ilościowych i jakościowych zasobów naturalnych, a tym samym prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne, z wyjątkiem wód. Rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej powinny być zgodne z wymogami prawa i bezpieczne ekologicznie, **wymagają więc doprecyzowania w kwestii zakresu stosowania rozwiązań indywidualnych w zakresie gospodarki ściekami (***wykluczenie przydomowych oczyszczalni lub ograniczenie do przypadków udokumentowania bezpiecznych warunków hydrogeologicznych***). Podobnie doprecyzowania wymagają ustalenia dot. zbiorników wodnych (***wyznaczenie stref ochrony wód od zbiorników).* Ubytek lasów i gruntów rolnych jest w niektórych miejscach umiarkowany więc należy zastanowić się nad zmniejszeniem obszarów zmiany planu.

- **zwierzęta i rośliny** .

W terenach objętych zmianą planu zabudowanych występują typowe gatunki towarzyszące terenom zurbanizowanym. Zmiana funkcji budowlanej nie wpłynie istotnie na zmianę składu gatunkowego.

W terenach wolnych od zabudowy przeznaczanych na cele budowlane istniejące funkcje ekologiczne oraz zespoły fauny zostaną całkowicie zredukowane lub znacznie przekształcone. Pojawi się zespół fauny towarzyszący terenom zurbanizowanym, który będzie zespołem dominującym, a obecnie bytujące gatunki przesuną się na tereny sąsiednie. Naturalne zespoły roślinne zastąpi zieleń towarzysząca terenom zurbanizowanym o charakterze ozdobnym i użytkowym. Oddziaływania negatywne mogą mieć charakter negatywny umiarkowany.

W terenach, które są tylko częściowo-zabudowane i obejmują fragmenty ekosystemów wodno-błotnych, leśnych, łąkowych lub polnych nastąpi wzrost udziału gatunków towarzyszących terenom zurbanizowanym kosztem gatunków polnych, leśnych, łąkowych lub wodno-błotnych**.**

Zakres zmian mogą ograniczyć rozwiązania chroniące możliwe do zastosowania na poziomie Studium oraz następnej procedury planistycznej (zmiany mpzp), zgodnie z zasadami i warunkami wiążącymi sprecyzowanymi w Planie zagospodarowania Przestrzennego Województwa lubelskiego (2015) (*Środowisko przyrodnicze: Zasada ogólna :1)*dostosowanie zagospodarowania przestrzennego do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję. 2) Zapewnienie spójności i ciągłości przestrzeni przyrodniczej.*

Zasady szczegółowe :

1)Dbałość o integralność obszarów cennych przyrodniczo i ich łączność z innymi obszarami.

2) Zwiększanie przenikalności barier utrudniających migrację zwierząt.

3) Przywracanie drożności dolinnym korytarzom ekologicznym.

4) Kompleksowa ochrona ekosystemów rzecznych przed degradacją obejmująca koryta rzek oraz obszary przyrzeczne z podziemnymi zasobami wód aluwialnych.

5) Zwiększanie przenikalności barier utrudniających migrację zwierząt.

Warunki wiążące*: W celu zabezpieczenia jakości wód płynących wprowadza się ochronę naturalnej obudowy biologicznej (tj. roślinności przywodnej) wszystkich rzek w województwie i kształtowanie biologicznych buforów w postaci pasów ochronnych. Szczególną ochroną w tym zakresie obejmuje się zbiorowiska łęgowe. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania ekosystemów leśnych ustala się wyznaczanie w gminnych dokumentach planistycznych stref ochrony warunków siedliskowych lasu (otulin), których zadaniem jest wykluczanie zagospodarowania mogącego mieć negatywny wpływ na gatunki wnętrza lasu oraz ekoton. W celu ochrony*

drożności rzeczno-dolinnego korytarza ekologicznego obowiązuje: utrzymywanie przestrzeni wolnej od zabudowy, kształtowanie pasmowych struktur przyrodniczych (łąk, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych), zwiększanie ciągłości leśnych korytarzy ekologicznych poprzez zalesienia, odbudowę stosunków hydrologicznych. Określone w PZPWL korytarze ekologiczne wskazuje się do uszczegółowienia granic, w lokalnych dokumentach planistycznych.)

W związku z powyższym w celu ograniczenia negatywnych skutków środowiskowych w odniesieniu do zasobów przyrodniczych i funkcji ekologicznych należy **ograniczyć do zakresu koniecznego przeznaczanie lasów lub zadrzewień typu leśnego na gruntach porolnych pod cele budowlane**.

• **krajobraz**

Wyznaczenie nowych terenów budowlanych w strefie polno-leśnej i leśno – łąkowo - rzecznej lub leśnej oznacza przekształcenie krajobrazu otwartego użytków rolnych lub leśnych w krajobraz urbanistyczny (kulturowy**). Ze względu na niewielką skalę wyznaczonych terenów budowlanych, ograniczenie intensywności i wysokość zabudowy oraz istnienie w części terenów obiektów budowlanych przekształcenia krajobrazu nie będą mieć znaczącego charakteru i zakresu.** Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna stosunkowo dobrze wpisuje się w krajobraz polno-leśny. Nie generuje obiektów wielkokubaturowych i dysharmonijnych. Zakres usług mogących towarzyszyć mieszkalnictwu jako funkcja uzupełniająca nie będzie również generować obiektów dysharmonijnych, ponieważ z zasady potencjalna zabudowa usługowa musi być zharmonizowana z zabudową mieszkaniową.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu i zwiększenie zasięgu przestrzennego terenów budowlanych zmieni walory krajobrazowe obszaru objętego zmianą funkcji ale utrzymany zostanie dotychczasowy, mozaikowy charakter krajobrazu oraz struktura przestrzenna gminy. Ustalenia zmiany planu nie naruszają obowiązków ochrony krajobrazu wynikających z konwencji międzynarodowej o ochronie krajobrazu oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz z zakresu ochrony krajobrazu w Parku Krajobrazowym Puszczy Solskiej.

Wg PZPWL 2015, największym zagrożeniem dla walorów przestrzeni krajobrazowej jest rozpraszanie zabudowy w terenach otwartych i urbanizacja terenów rolnych. **Z analizy położenia terenów objętych zmianą planu wynika, że praktycznie wszystkie tereny wyznaczane są w istniejących zwartych lub luźnych strefach zabudowy wzdłuż dróg publicznych. Oddziaływania można sklasyfikować jako negatywne umiarkowane. Dyskusyjne, w kontekście ochrony krajobrazu oraz funkcji ekologicznych jest planowane wejścia z zabudową w obszary oddalone od zabudowy istniejącej, idące w głąb terenów otwartych oraz w tereny lasów.** Ponadto jest to teren w obrębie korytarza ekologicznego krajowego GKPdC-2 Lasy Roztoczańskie. Po zachodniej stronie toru kolejowego znajduje się zakole doliny Sopotu z rezerwatem torfowiskowym „Nowiny". **Istnieje prawdopodobieństwo negatywnego znaczącego oddziaływania na wszystkie wymienione funkcje.**

• **Zabytki.**

• Projekt zmiany planu obejmuje tereny w **obrębie stanowisk archeologicznych oraz** w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych lub obiektów zabytkowych. Odpowiednie rozwiązania chroniące będą stosowane w następnej procedurze planistycznej (mpzp) w celu ochrony wartości archeologicznych lub zabytkowych oraz zharmonizowania nowej zabudowy z istniejącymi obiektami zabytkowymi w otoczeniu. Projekt zmiany Studium powinien uwzględniać obowiązek ochrony walorów archeologicznych i zabytkowe.

Nie stwierdza się prawdopodobieństwa oddziaływań negatywnych znaczących na stanowiska archeologiczne i zabytki. Mogą wystąpić oddziaływania negatywne niższych poziomów.

• **Różnorodność biologiczna.**

Zmiana funkcji terenów budowlanych lub powiększenie terenów budowlanych kosztem terenów rolnych lub leśnych znajdujących się w enklawach terenów budowlanych nie będzie modyfikować znacząco bioróżnorodności terenów, natomiast przeznaczenie pod funkcje budowlane, terenów lasów, pól lub łąk poza istniejącymi strefami urbanistycznymi miejscowo może zmniejszyć liczebność dziko występujących gatunków roślin i zwierząt i spowodować wycofanie się jednych gatunków i wkroczenie na ich miejsce innych. Gatunki wodno-błotne, łąkowe, leśne i polne zostaną wyparte na tereny z tożsamymi siedliskami w otoczeniu a ich miejsce zajmie zespół fauny towarzyszący terenom zurbanizowanym. Ze względu na małą skalę wyznaczonych nowych terenów budowlanych zakres zmian bioróżnorodności i oddziaływań negatywnych będzie niewielki. Oddziaływania będą mieć charakter zarówno bezpośredni jak i pośredni.

Oddziaływania negatywne na bioróżnorodność można zaliczyć do negatywnych umiarkowanych.

- **Ludzie.**

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowiskooznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko /zdrowie ludzi/ można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne /dopuszczalne normy zanieczyszczeń/ określone w przepisach o ochronie środowiska, natomiast o znaczącym oddziaływaniu na obszary NATURA 2000 w sytuacji zagrożenia siedlisk lub gatunków lub integralności obszaru w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody. Oddziaływanie na ludzi i dobra materialne ma emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza z systemów grzewczych i pojazdów silnikowych (stan aerosanitarmny powietrza), emisja hałasu komunikacyjnego i przemysłowego (akustyka przestrzeni), dostęp do wód pitnych dobrej i rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami zapewniające utrzymanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych, lokalizacja zabudowy w stosunku do terenów zagrożonych powodzią lub ruchami osuwiskowymi mas ziemnych lub w stosunku do kierunku głównych kierunków wiatrów huraganowych oraz kierunków rozprzestrzeniania się pożarów stref leśnych itp..
Z przeprowadzonej analizy potencjalnych rodzajów oddziaływań wynika, że zmiany funkcji terenu polegające na zmianie przeznaczenia istniejących terenów budowlanych lub wyznaczeniu nowych terenów budowlanych nie będą generować znacznych potencjalnych obciążeń środowiska emisjami zanieczyszczeń, nie będą mieć istotnego wpływu na stan fizyko-chemiczny środowiska i zdrowie ludzi. Nie pogorszy się znacząco stan aerosanitarny powietrza i akustyka przestrzeni. Tereny posiadają też dostęp do wód pitnych wysokiej jakości.
Oddziaływanie na ludzi będzie mieć charakter pośredni (nieznaczne pogorszenie warunków aerosanitarnych i akustycznych, pogorszenie jakości wód pitnych, pogorszenie mikroklimatu itp.).. Ustalone funkcje należą do niskoemisyjnych i nie generujących dużego zapotrzebowania na surowce naturalne oraz wody. Jednocześnie docelowe rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powietrza (dostęp do nośników niskoemisyjnych) będą ograniczać emisje zanieczyszczeń do środowiska. **Prognozowane oddziaływania na ludzi w zależności od czynnika i terenu można zaliczyć do negatywnych bardzo słabych, umiarkowanych lub nawet znaczących w terenach wielofunkcyjnych.**

- **Obszary NATURA 2000.**

Wszystkie tereny, leżą w **obszarze Natura 2000 Puszcza Solska PLB060008 oraz Roztocze PLB060012. Z przeprowadzonej dla obu w/w obszarów Natura 2000 analizy ustalonych funkcji i ich zasięgu przestrzennego, potencjalnych rodzajów oddziaływania i podmiotów narażonych na oddziaływanie wynika brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego oddziaływania w rozumieniu art. 33. 1. ustawy o ochronie przyrody**, zgodnie z którym zabrania się w w/w obszarze podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

- **rezerwaty przyrody.**

W **obszarze gminy Susiec wyznaczono trzy rezerwaty przyrody. Rezerwat krajobrazowy ścisły"Nad Tanwią** został utworzony zarządzeniem Nr 355 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18 lipca 1958 r /M.P z 1958 r. Nr 62, poz. 355 / w celu zachowania w stanie naturalnym malowniczego i charakterystycznego krajobrazu dolin potoków Tanwi i Jelenia z licznymi wodospadami w skalistym korycie potoku oraz lasem mieszanym z udziałem jodły na granicy jej naturalnego zasięgu. Obejmuje obszar o pow. 41,33 ha w Nadleśnictwie Józefów Obręb Susiec, na terenie leśnictw Wapniarka, Rybnica i Borowiec. W jego skład wchodzą następujące oddziały :79dfg, 180dfghij, 181abcd, 82abcdf, 183abc, 179dghj,200b. Rezerwat osiada opracowany i zatwierdzony plan ochrony do roku 2009. **Rezerwat krajobrazowy ścisły/częściowy "Czartowe Pole"** został utworzony zarządzeniem Nr 236 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 lipca 1958 r /M.P. z 1958 r. Nr 63, poz. 363, M. Pz 1964r. Nr 65, poz. 386/ w celu zachowania w stanie naturalnym krajobrazu malowniczo ukształtowanego odcinka doliny potoku Sopot w miejscu jego przełomu przez strefę krawędziową Roztocza Środkowego z pięknymi wodospadami na ławicach piaskowca trzeciorzędowego. Obejmuje obszar o pow. 63,71 ha Nadleśnictwa Józefów, Obręb Józefów, Leśnictw Karczmiska i Hamernia, w gm. Susiec, pow.

tomaszowski i gm. Józefów pow. biłgorajski. Ochroną ścisłą objęte jest 26,66 ha, natomiast częściową 37,05 ha. Rezerwat posiada opracowany i zatwierdzony plan ochrony do roku 2009. **Rezerwat torfowiskowy częściowy "Nowiny"** został utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Leśnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r w sprawie uznania za rezerwat przyrody /M. P. Nr 48 poz. 366/ w celu zachowanie roślinności wodnej i torfowiskowej śródleśnych bagienek z udziałem gatunków chronionych. Obejmuje obszar lasu o powierzchni 3,80 ha w leśnictwie Hamernia Nadleśnictwa Józefów, położony w gm. Susiec, pow. tomaszowski woj. lubelskie, oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na lata 1976-1987 jako oddziały 297c, 302b, f,g. Rezerwat nie posiada opracowanego planu ochrony**.**
Ustalenia zmiany dokumentu nie będą mieć negatywnego wpływu na rezerwaty „Czartowe Pole" i „Nad Tanwią", ze względu na znaczne oddalenie od terenów objętych zmianą planu

• **Parki krajobrazowe.**
W obszarze gminy Susiec znajdują się dwa parki krajobrazowe **: Puszczy Solskiej oraz Krasnobrodzki. Tereny objęte zmianą planu położone są w** otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej.
W związku z powyższym przeanalizowano wpływ ustaleń planu na cele środowiskowe Parków (ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych i kulturowych), zgodność z przepisami prawa miejscowego obowiązującego na terenie Parków oraz potencjalny wpływ ustaleń zmiany mpzp w otulinie na zasoby przyrody i funkcje ekologiczne oraz krajobraz Parków. Z analizy wynika , że zmiana funkcji terenów może ustalać ramy dla przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać znacząco na środowisko w wyznaczonej jako podstawowa lub dopuszczalna funkcji usługowej (U). W procedurach ocen oddziaływania na środowisko na poziomie przygotowania realizacji funkcji inwestorzy będą musieli wykazać, że przedsięwzięcia nie będą negatywnie oddziaływać na przyrodę Parku. W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać znacząco na środowisko, które będą mogły być realizowane w otulinie w ramach ustalonej funkcji usługowej konieczne będzie wykazanie, że zasięg oddziaływania nie obejmie Parku i nie wpłynie negatywnie na przyrodę i funkcje ekologiczne w Parku. Ponadto , na poziomie zmiany mpzp stosuje się rozwiązania chroniące zasoby przyrody i funkcje ekologiczne.. Projekt zmiany planu nie wpływa też istotnie na krajobraz. Nie generuje obiektów dysharmonijnych i dominant krajobrazowych. **System przyrodniczy gminy Susiec.**

- **System przyrodniczy gminy Susiec**

System przyrodniczy gminy Susiec został opisany w punkcie 8.6 niniejszej Prognozy. Tworzy go sieć ekosystemów leśnych, wodnych, łąkowych i torfowiskowych. W jego obrębie występują miejsca stałego rozrodu i bytowania gatunków(węzły ekologiczne) oraz trasy migracyjne (korytarze ekologiczne). Ranga obszarów pełniących funkcje ekologiczne może być bardzo różna (lokalna, regionalna, krajowa, międzynarodowa). Gmina Susiec leży w strefie krajowego korytarza ekologicznego (system korytarzy naturowych 2012) oraz w krajowym obszarze węzłowym (ECONET).
Część terenów objętych zmianą planu leży w dolinach rzecznych Sopotu, Łosinieckiego Potoku i jego dopływu –Olszanki, które pełnią funkcje lokalnych korytarzy ekologicznych lub w półenklawach leśnych (węzły ekologiczne) ale przy drogach publicznych ograniczających funkcje ekologiczne. Oba korytarze (Sopotu i Potoku Łosinieckiego) powiązane są z korytarzem regionalnym doliny Tanwi. Z analizy skali zmian, rodzajów funkcji, potencjalnych rodzajów i podmiotów oddziaływania wynika ,że **brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego oddziaływania ustaleń zmiany mpzp na funkcje ekologiczne Systemu Przyrodniczego Gminy. Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć poziom niski nie wpływający na trwałość funkcji ekologicznych i zasobów.**

12. Monitoring skutków realizacji postanowień zmiany planu

Skutki realizacji postanowień zmiany planu mają zróżnicowany charakter i obejmują: fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu, zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, zmiany w sferze społecznej i gospodarczej. Zgodnie z art.55 ust.3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko Polegać on będzie na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego

monitoringu środowiska i w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.
Współpraca z RDOŚ w Lublinie umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą posłużyć do dalszych analiz i ocen.
Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie
obejmujące:
- monitoring ptaków
- pomiary hałasu
- inwentaryzację stanu cennych siedlisk w obszarach ochrony przyrody (raz na 5 lat).
- pomiary emisji do powietrza w obrębie intensywnie uczęszczanych dróg i skupisk zabudowy mieszkaniowej (szczególnie w sezonie grzewczym).

Podkreślić tu należy, że są to jedynie wskazania i proponowane zalecenia autora Prognozy - szczegółowy zakres w.w. monitoringów prawdopodobnie określony zostanie na dalszych etapach proceduralnych (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.(tj. Dz. U z 2024 r., poz. 54) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń tego projektu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i komponentów środowiska, dotrzymywaniu standardów jego jakości, występowania obszarów przekroczeń, występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Ocena stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu
Brak realizacji zmiany planu może przyczynić się do nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska to uporządkowanie zagospodarowania nowych terenów gminy.
Zmiana planu stworzy możliwość harmonijnego rozwoju gminy w zakresie usług i infrastruktury technicznej i komunikacji. Ustalenia zmiany planu zapewnią warunki lepszego bytowania ludzi, poprzez określenie zasad zagospodarowania terenów w tym nakazów i zakazów. Ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera zapisy zmierzające do minimalizacji skutków wpływu projektowanej zabudowy na środowisko.
Każda działalność człowieka, a szczególnie inwestycyjna, to ingerencja w środowisko naturalne. Zawsze ma pewien wpływ na krajobraz, florę, faunę, powietrze, wody i inne. Podstawową kwestią jest minimalizacja tego wpływu. W przypadku odstąpienia od realizacji zmiany planu zostałby zachowany stan dotychczasowy. Nie jest to jednak wariant najbardziej optymalny.

Inwestowanie w odnawialne źródła energii, oprócz korzyści dla środowiska naturalnego, sprzyja rozwojowi lokalnych gospodarek. Z kolei wyprodukowana energia, a wraz z nią rozwój infrastruktury energetycznej, będzie gwarantować stabilność energetyczną oraz zwiększać potencjał inwestycyjny regionu. W ujęciu globalnym wszystkie urządzenia pozyskujące energię z naturalnych źródeł odnawialnych mają szansę wpłynąć w stopniu istotnym na:

- dywersyfikację źródeł energii, zapewniając tym samym bezpieczeństwo energetyczne oraz ograniczenie wydobycia i spalania wyczerpywalnych paliw kopalnych,
- zagospodarowanie nieużytków rolnych,
- rozwój gospodarki regionu,
- dodatkowe źródła dochodów dla producentów i rolników z regionu
- niższe koszty produkcji energii;
- możliwość wykorzystania środków pomocowych,
- wzrost bezpieczeństwa energetycznego regionu;

- realizacja polityki zrównoważonego rozwoju; zmniejszenie niekorzystnego wpływu energetyki zawodowej na środowisko;
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery;

stworzenie „proekologicznego" wizerunku regionu

Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektowanego dokumentu

W sytuacji braku realizacji zapisów planu ('wariant zerowy') przypuszczać należy, że na terenie gminy następować będzie dalsza, powolna antropopresja i przekształcenia naturalne związane z:

- użytkowaniem rolniczym gleb (nadmiar nawozów i środków chemicznej ochrony roślin);
- wylesieniem oraz przekształceniem na znacznych obszarach naturalnych zbiorowisk leśnych;
- nie zawsze kontrolowanym zagospodarowaniem odpadów i eksploatacją surowców naturalnych;
- emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, emisją hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery, wprowadzaniem ścieków do wód i do ziemi, składowaniem odpadów, pryzmowaniem obornika i kiszonek na powierzchni ziemi;
- zajmowaniem terenów otwartych pod funkcje budowlane (potencjalnie chaotycznie wprowadzona zabudowa).

14. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANYM DOKUMENCIE

Choć plan miejscowy stanowi dokument o znaczeniu lokalnym, to przy jego sporządzaniu pośrednio uwzględniono **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym** dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. 2024 poz. 54), Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz. U. 2023, poz. 1336, ze zm.) i Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023, poz. 6533, ze zm.);
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024, poz. 82);
- ochrony wód podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r., ustawa Prawo wodne (Dz. U. 2023 r., , poz. 1478 , ze zm.), Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2003, Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. – Dz. U. z 2023, poz. 300) w odniesieniu do Jednolitej Części Wód Podziemnych;
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego 2030 (przyjętym uchwałą Nr LIII/759/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 11 grudnia 2023 r.);
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. z 2024, poz. 54) oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023, poz. 1587 ze zm.), Program Ochrony Środowiska województwa lubelskiego, Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2030, Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022;
- ochrony korytarzy ekologicznych - zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej (doliny Wieprza z dopływami) zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego i Ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.);
- ochrony walorów krajobrazowych (przez zachowanie OCHK i PK) zgodnie z Europejską Konwencją

Krajobrazową;

- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, różnorodności biologicznej, ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami oraz utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023, poz. 1336 ze zm.), ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2024, poz. 54 oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Polityką ekologiczną państwa 2030, Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań na lata 2015 - 2020 – która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992r (Rio de Janeiro).
- ochrony dzikiej fauny i flory oraz siedlisk naturalnych, zgodnie z Konwencją Berneńską z 1979 r., Dyrektywą Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin i Dyrektywą Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków;
- gospodarowania dolinnymi terenami podmokłymi z godnie z Konwencją o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego-Ramsar 1971;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z Polityką ekologiczną państwa 2030, Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tj. Dz. U. 2020, poz. 2187), Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko oraz Konwencją z Espoo z 1991r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym.

Ponieważ na terenie objętym przedmiotową zmianą nie występują cenne elementy przyrody (ekosystemy, siedliska, gatunki, walory krajobrazu) o randze międzynarodowej, czy chociażby krajowej w ocenie tej trudno odnieść się do:

- Konwencji Berneńskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk;
- Konwencji o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992r;
- Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979r;
- Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971r.

15. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Przeznaczenie terenów pod planowane kierunki i rodzaje zagospodarowania będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne. Zaznaczyć tu jednak trzeba, że zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. o przedsięwzięciach mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839 ze zm.) wraz z rozporządzeniem zmieniającym (Dz. U. 2023, poz. 1724), kluczowa zmiana funkcji na obszarze objętym zmianą planu zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Okresowe wzmożenie transportu kołowego na drogach dojazdowych, przede wszystkim na etapie realizacji planowanych inwestycji, nie powinno wpłynąć w sposób istotny na warunki komunikacyjne rejonu. Uciążliwości związane z eksploatacją nowych terenów nie będą się wiązać z ograniczeniem korzystania np. z drogi publicznej, z wody, elektryczności, czy środków łączności.
Na terenach objętych zmianą planu nie występują mogące stanowić zagrożenie dla życia i mienia ludzi ruchy osuwiskowe, a w celu ochrony przeciwpowodziowej

Planowane zagospodarowanie nieznacznie zmieni stopień rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej. Pojedyncze przypadki zabudowy nie powinny zaburzyć lub zmienić dotychczasowego funkcjonowania gatunków zwierząt i roślin, ani też przekształcić ich siedlisk i zmusić do migracji. Zmiana funkcji terenów pod lokalizację elektrowni słonecznej będą oddziaływaniami minimalnym a oddziaływania te wynikać będą z faktu wykorzystania pod cele budowlane gruntów ornych, które pełniły funkcje ekologiczne (miejsce bytowania fauny polnej), Nie będą one jednak naruszać określonych standardów jakościowych i można je zaliczyć do oddziaływań słabych

(akceptowalnych).
Zmiana funkcji terenów pod zabudowę zagrodową oraz teren usług handlu będą oddziaływaniami negatywnymi, a oddziaływania te wynikać będą z faktu wykorzystania pod cele budowlane gruntów ornych, które pełniły funkcje ekologiczne (miejsce bytowania fauny polnej), odprowadzania ścieków, emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych i emisji hałasu. Nie będą one jednak naruszać określonych standardów jakościowych i można je zaliczyć do oddziaływań słabych (akceptowalnych).

Oddziaływania na środowisko istniejących funkcji na terenach objętych zmianą planu: Oznaczenia:

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	**Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:**													
	Obszary Natura 2000	**Korytarze i przystanki ornitologiczne**	**różnorodność biologiczną**	**ludzi**	**zwierzęta**	**rośliny**	**wodę**	**powietrze**	**powierzchnię ziemi**	**krajobraz**	**klimat**	**zasoby naturalne**	**zabytki**	**dobra materialne**
RZM-MN-U– teren zabudowy zagrodowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług	0	0	-	+		-	+/-	+/-		+/-	+/-	0	0	+

(+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
(-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia (0) - realizacja celu nie

wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na elementy środowiska wynika, że brak realizacji inwestycji określonych w projekcie zmiany planu będzie generować oddziaływania negatywne bezpośrednie i stałe na różnorodność biologiczną, florę, faunę i krajobraz oraz chwilowe pośrednie i bezpośrednie na wody i powietrze. Oddziaływania te nie będą miały charakteru znaczącego

Na podstawie analizy powyższej tabeli należy stwierdzić, że wprowadzenie funkcji terenu określonych w projekcie zmiany planu, poza układem komunikacyjnym spowoduje słabe i umiarkowane oddziaływanie na środowisko. W związku z tym, że całkowitego oddziaływania nie da się uniknąć mogą być realizowane na przedmiotowym terenie.

Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań		Etap budowy	Etap eksploatacji
	bezpośrednie	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zwiększenie zanieczyszczenia powietrza spalinami, - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi (zabudowa kubaturowa, drogi, infrastruktura techniczna, itp.), - zwiększenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów zapylenia występujące podczas prowadzenia prac budowlanych, odpady budowlane.	- **zwiększenie natężenia hałasu komunikacyjnego,** - **rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu „komunalno-bytowego",** - **zwiększenie zanieczyszczenia powietrza,** - **wzrost ilości wytwarzanych ścieków, wzrost ilości wytwarzanych odpadów**

Rodzaj oddziaływania	pośrednie	**- pogorszenie jakości wód opadowych poprzez nieprawidłowe składowanie odpadów budowlanych, ewentualnie w przypadku awarii urządzeń**	**- generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych,** **- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych po podłączeniu wszystkich inwestycji do systemu kanalizacji**
	wtórne	**- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań**	**- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań**
	skumulowane	**- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań**	**- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań**
czasowe	krótkoterminowe	**- pojawienie się hałasu wywołanego przez maszyny budowlane,** **- wzrost zanieczyszczenia powietrza (szczególnie zapylenia),** **- pojawienie się problemu składowania odpadów budowlanych,** **- pojawienie się problemu składowania ziemi z wykopów na fundamenty**	wzrost zanieczyszczeń w sezonie zimowym spowodowanym ogrzewaniem budynków
	długoterminowe	**- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,** **- zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej,** **- wzrost zanieczyszczeń wywołanych zwiększeniem liczby pojazdów,** **- zmiany krajobrazowe**	- zmiany odbioru przestrzeni, - zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej w obszarach zabudowy, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - zmniejszenie infiltracji zasilającej wody podziemne**,**
Rodzaj intensywności	stałe	**- zmiany krajobrazu** **- zmiany ukształtowania powierzchni terenu**	- zmiany odbioru przestrzeni (krajobrazu), - wzrost powierzchni nieprzepuszczalnych w obszarach zabudowy, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowy - zwiększenie wielkości terenów utwardzonych
	chwilowe	**- powstawanie odpadów „budowlanych" oraz gruntu z wykopów** **- wzrost zapylenia związanego z pracami budowlanymi,** **- pojawienie się hałasu wywołanego przez maszyny budowlane**	**- nie wystąpią lub brak znaczących oddziaływań**
Waloryzacja	negatywne	**- zwiększenie poziomu zanieczyszczenia powietrza,** **- zwiększenie poziomu hałasu,** **- odpady budowlane**	- **zmiany odbioru przestrzeni (krajobrazu),** - **zwiększenie poziomu zanieczyszczenia powietrza,** - **zwiększenie poziomu hałasu,** - **zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w** - **obszarach zabudowy,**

Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany planu

Głównymi problemami z zakresu ochrony środowiska są:

- zanieczyszczenie gleb związkami chemicznymi, w tym metalami ciężkimi w terenach zurbanizowanych oraz wzdłuż dróg publicznych,

W zakresie gospodarki odpadami na obszarach objętych opracowaniem obowiązywać będą zasady zgodne z „Regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie gminy".

Gospodarka wodno -ściekowa

Bezpośrednie zagrożenie wód powierzchniowych nie wystąpi. Potencjalnym zagrożeniem dla wód podziemnych terenów objętych zmianą planu, mogą być ścieki sanitarne i deszczowe. Ustalenia zmian planu w sposób szczegółowy określają gospodarkę ściekową w zakresie ścieków sanitarnych i deszczowych. Problem ten zostanie szczegółowo rozwiązany w projekcie budowlanym przedsięwzięcia.
Ścieki wytworzone na terenie zmian planu odprowadzane będą do kanalizacji gminnej (po jej wybudowaniu) lub do szczelnych bezodpływowych zbiorników.
W zakresie odprowadzenia ścieków deszczowych ustala się odprowadzenie wód opadowych terenów o nawierzchniach utwardzonych do kanalizacji deszczowej, a następnie po uprzednim podczyszczeniu w separatorach do gruntu.
Zmiany planu nie przewidują na terenie ujęć wody. Zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie poprzez wodociąg gminny, co wiąże się z koniecznością działań inwestycyjnych – rozbudowy wodociągu, a także na zwiększeniu poboru wody podziemnej w regionie.
Przytoczone rozwiązania gospodarki ściekowej i rygorystyczne przestrzeganie ustaleń projektu zmiany planu, zakazujących odprowadzania ścieków do wód i gruntu, pozwalają przypuszczać, iż realizacja ustaleń zmian planu zabezpieczy wody podziemne przed zanieczyszczeniem.

Wody opadowe.

Wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi w przypadkach określonych przepisami odrębnymi należy oczyścić do jakości wymaganej tymi przepisami – pozostała zabudowa.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Zgodnie z Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138). W myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.) przez poważną awarię uważa się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Zgodnie z powyższą definicją elektrownie fotowoltaiczne nie należą do grupy obiektów stwarzających zagrożenie dla środowiska w wyniku wystąpienia pożaru, wybuchu lub wycieku paliwa. Ponadto, w myśl Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016, poz. 138), nie występują żadne przesłanki świadczące o możliwości zaliczenia elektrowni

Do poważnych awarii mogących wystąpić w trakcie funkcjonowania można zaliczyć pożar czy wyciek paliw na parkingu z pojazdów napełnionych paliwem. W wyniku pożaru mogłyby być emitowane zwiększone ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych jak również ścieków (powstałych w trakcie gaszenia pożaru). Jednakże instalacja wyposażona zostanie w niezbędny sprzęt gaśniczy, a pracownicy zostaną poinformowani o procedurach stosowanych w takich wypadkach. Ponadto do poważnych awarii mogących potencjalnie wystąpić na tego typu

obiekcie jest przeciek instalacji rurociągowej, sytuacja taka jest minimalizowana poprzez system ciągłej 24 h kontroli oraz system zaworów odcinających. Dodatkowo jest możliwe wystąpienie wad ukrytych urządzeń wchodzących w skład instalacji, sytuacja taka będzie rozwiązywana na podstawie umowy serwisowej z firmą, która w ciągu 24 h ma obowiązek pojawić się na obiekcie i awarię naprawić.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, powołanych do zwalczania skutków poważnych awarii są jednostki Państwowej Straży Pożarnej, posiadające stosowne instrukcje postępowania na wypadek wystąpienia poważnej awarii.

13 Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania będzie oddziaływał na środowisko poza jego granicami. Będą to oddziaływania o charakterze widokowym. Takie obiekty widoczne będą z odległści wielu kilometrów. Mogą one być uznane za elementy niepożądane w przestrzeni i powo-dować odczucie dysonansu przez mieszkańców gminy. Niemniej jednak postrzeganie takich elementów w przestrzeni jest sprawą indywidualną i subiektywną. Świadomość funkcjonowania w sąsiedztwie źródła „czystej", nie powodującej emisji zanieczyszczeń energii elektrycznej może sprawić, że obecność elektrowni fotowoltaicznych będzie odbierane pozytywnie.

Projekt pozostałych zmian zapewnia wystarczające uzbrojenie terenu oraz sposób postępowania ze ściekami. Ścieki socjalno - bytowe będą gromadzone będą w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków. Należy zadbać o bezwzględną szczelność zbiorników. Takie rozwiązanie gospodarki ściekami należy uznać za dopuszczalne dla okresu przejściowego. Docelowo należy dążyć do rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i podłączenie do niej wszystkich obiektów. Innym rozwiązaniem może być budowa przydomowych lub grupowych oczyszczalni ścieków.

Zastosowanie się do powyższych rozwiązań zabezpieczy wody podziemne i gleby przed ewentualnym zanieczyszczeniem.

14. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenu wynikających z ustaleń projektu zmiany planu oraz przedstawienie rozwiązań alternatywnych

Projekt zmiany planu całkowicie spełnia uwarunkowania wynikające z dążenia do zapewnienia właściwych standardów środowiskowych w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.
Zgodnie z art. 51 ust.3b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych. Alternatywą dla planowanych rozwiązań może być pozostawienie obszaru w stanie dotychczasowym jako tereny rolnicze z zakazem zabudowy.

15. Przewidywane znaczące oddziaływania planowanego planu na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko–, średnio–, i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony Natura 2000

O znaczącym oddziaływaniu na środowisko możemy mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych, gleb, poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego oraz zagrożenia trwałości zasobów i procesów ekologicznych. Natomiast przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar NATURA 2000, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko /Dz. U.2023 poz. 1094, ze zm,/ rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególości działania mogące: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony lub pogorszyć integralność obszaru i jego powiązania z innymi obszarami. W związku z tym nie wszystkie oddziaływania negatywne są oddziaływaniami znaczącymi.
Tereny objęte zmianą planu nie będą miały znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę i funkcje ekologiczne obszarów cennych przyrodniczo. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Ich oddziaływanie będzie skutkowało poprawą stanu środowiska na danym terenie.

Planowane zagospodarowanie na działkach objętych opracowaniem nie będą miały znaczącego wpływu na powietrze, powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, florę i faunę oraz ludzi.
W aspekcie interakcji pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska oraz oddziaływaniami na środowisko planowanej zabudowy na te komponenty, najbardziej istotne jest oddziaływanie na zdrowie ludzi. O zdrowiu ludzi w głównej mierze decyduje czystość powietrza, wód, gleb i oddziaływania akustyczne.

Analiza planowanej zabudowy na środowisko i jego komponenty wykazała, że planowane zagospodarowanie terenu nie wpłynie znacząco na stan środowiska. W projekcie zmian planu zawarte są rozwiązania funkcjonalne i techniczne, uwzględniające warunki eksploatacji tego terenu oraz zachowanie wymogów ochrony środowiska, co umożliwi osiągnięcie zarówno efektów ekologicznych oraz ekonomicznych.

W oparciu o przeprowadzoną analizę oddziaływania planowanej zabudowy na środowisko można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko przedstawionych w prognozie oraz eksploatacji tego terenu zgodnej z przyjętymi założeniami nie wystąpią wzajemne negatywne oddziaływania pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska i nie wystąpi kumulacja oddziaływań, zarówno na etapie realizacji jak w późniejszym okresie funkcjonowania.

	Oddziaływanie pod względem:						
Oddziaływanie na:	**bezpośredniości**	**okresu trwania**	**częstotliwości**	**charakteru zmian**	**zasięgu**	**trwałości przekształceń**	**intensywności przekształceń**
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże

PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

Zapisy ustaleń zmiany planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Należy jednak mieć na względzie, iż identyfikacja źródeł zagrożeń jest utrudniona z powodu bardzo elastycznych zapisów ustaleń planu. W związku z tym szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.
W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń planu na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność.

Tereny objęte zmianami planu nie będą miały znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę i funkcje ekologiczne obszarów cennych przyrodniczo. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Ich oddziaływanie będzie skutkowało poprawą stanu środowiska na danym terenie.

Tereny działek objętych opracowaniem nie będą miały znaczącego wpływu na powietrze, powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, florę i faunę oraz ludzi.
W aspekcie interakcji pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska oraz oddziaływaniami na środowisko planowanej zabudowy na te komponenty, najbardziej istotne jest oddziaływanie na zdrowie ludzi. O zdrowiu ludzi w głównej mierze decyduje czystość powietrza, wód, gleb i oddziaływania akustyczne.

Analiza planowanej zabudowy na środowisko i jego komponenty wykazała, że planowane zagospodarowanie terenu nie wpłynie znacząco na stan środowiska. W projekcie zmian planu zawarte są rozwiązania funkcjonalne i techniczne, uwzględniające warunki eksploatacji tego terenu oraz zachowanie wymogów ochrony środowiska, co umożliwi osiągnięcie zarówno efektów ekologicznych oraz ekonomicznych.

W oparciu o przeprowadzoną analizę oddziaływania planowanej zabudowy na środowisko można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko przedstawionych w prognozie oraz eksploatacji tego terenu zgodnej z przyjętymi założeniami nie wystąpią wzajemne negatywne oddziaływania pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska i nie wystąpi kumulacja oddziaływań, zarówno na etapie realizacji jak w późniejszym okresie funkcjonowania.

16. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany planu została opracowana w trakcie prac nad projektem zmiany planu.
Zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko informacje, o których mowa w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2031 r., poz. 1094, ze zm.), zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości opracowania.
Identyfikacja terenów chronionych zlokalizowanych na obszarze gminy oraz rodzajów oddziaływań, przeprowadzona została w oparciu o informacje ekologiczne dostępne w literaturze oraz uzyskane z instytucji, zajmujących się ochroną środowiska. Przewidywanie wpływów planowanego nowego zainwestowania jest skomplikowane, z uwagi na fakt, iż składniki tworzące strukturę oraz funkcje ekologiczne obszaru są dynamiczne i często niemierzalne. W prognozie zastosowano metodę opisową i analityczną przedstawioną w formie tabelarycznej. Podstawą analizy była ocena stanu istniejącego, wykonana na podstawie wizji terenowych i informacji literaturowych dotyczących analizowanego terenu.

17. Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023, poz. 977, ze zm.) Wójt zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Monitoring powinien być przeprowadzany co dwa lata, w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi gminy, np. sprawozdaniami z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. Ponadto monitorowane mogą być podstawowe sfery tj. przestrzenne, funkcjonalne, społeczne czy ochrona środowiska.
Monitoring realizacji zapisów zmiany planu powinien być przeprowadzony na podstawie takich wskaźników jak:

- Wskaźniki społeczne - liczba mieszkańców gminy (monitorujac te dane można określić tendencje rozwojowe gminy), stan zdrowia obywateli czy powierzchnia zieleni ogólnodostępnej i lasów na 1 mieszkańca [ha/osobę].

- Wskaźniki ekologiczne - jakość wód, ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza, powierzchnie i obiekty objęte ochroną przyrodniczą, lesistość gminy, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, stan zdrowotności lasów, zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania czy presja ruchu turystycznego na obszarach chronionych;
- Wskaźniki ekonomiczne - podział wydatków inwestycyjnych w gminie wg źródeł finansowania na inwestycje komunalne i ochronę środowiska, poziom bezrobocia oraz dochód przypadający na jednego mieszkańca, w tym dochody pochodzące z inwestycji turystycznych.

Po realizacji planowanej inwestycji, proponuje się monitorowanie skali presji na środowisko na podstawie wyników państwowego monitoringu w zakresie stanu jakości poszczególnych elementów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian. Analizę danych o środowisku zebranych przez GIOŚ przedstawiane są corocznie

18. Informacja o możliwym trans granicznym oddziaływaniu na środowisko.

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec. Rada Gminy Susiec Nr XXXI/293/2023 z dnia 19 września 2023 r. w sprawie przystąpienia o sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Susiec w obrębie geodezyjnym Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń zmian planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Tereny objęte zmianą planu położone są miejscowościach: Maziły, Rybnica, Ciotusza Stara, Wólka Łosiniecka. Przedmiotowe teren położone są poza obszarami prawnie chronionymi zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), w tym poza obszarami Natura 2000.
W projekcie zmian planu zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.
Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na elementy środowiska wynika, że planowana inwestycja może poprawić różnorodność biologiczną oraz nie spowoduje fragmentacji lub zniszczenia cennych siedlisk roślin i zwierząt. Na etapie eksploatacji nie planuje się stosowania pestycydów, środków ochrony roślin, nawozów sztucznych. Poprzez brak stosowania ww. środków wykształci się siedlisko, które zwiększy różnorodność entomofauny i kręgowców.

Tereny objęte zmianami planu położone są w różnych terenach na obszarze całej gminy Susiec.
Tereny przeznaczone pod zabudowę zagrodową, stanowią w chwili obecnej tereny upraw polowych, łąk i pastwisk .Graniczą w większości z istniejącą zabudową w większości zagrodową oraz drogami publicznymi.
Przedmiotowe teren położone są w obszarami prawnie chronionych– Natura 2000 oraz na terenie parków krajobrazowych i ich otulin.
W projekcie zmian planu zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na elementy środowiska wynika, że brak realizacji inwestycji określonych w projekcie zmian planu będzie generować oddziaływania negatywne bezpośrednie i stałe na różnorodność biologiczną (uprawy monokulturowe), florę, faunę i krajobraz oraz chwilowe pośrednie i bezpośrednie na wody i powietrze. Oddziaływania te nie będą miały charakteru znaczącego.
Realizacje ustaleń zmiany planu generować będą natomiast oddziaływania negatywne bezpośrednie stałe na różnorodność biologiczną, florę, faunę, powierzchnię ziemi, wody i krajobraz, bezpośrednie chwilowe na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz pośrednie stałe i pośrednie chwilowe na ludzi, powierzchnię ziemi, wody, powietrze i system przyrodniczy miasta. Nie będą miały one jednak charakteru oddziaływań znaczących.

Metody oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmian planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania określa art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stan środowiska będzie monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą prezentowane corocznie w Raportach, które wydawane są w formie publikacji ogólnie dostępnych.